СВОБОДА
LIBERTY

Часопис для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XV. Ню Иорк. Четвер, 11-го Апріля 1907. Число 15. | Vol. XV. New York, N. Y. Thursday, April 11, 1907. No. 15.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці.

Розмет за місяць Март 1907.

За померших членів, їх жінок і за случаї каліцтва:

Відд. 104. Марія Ваверчак, член і жена Николая, члена Р. Н. С., умерла 22. Февруара 1907	1400 дол.
Відд. 53. Александер Федорчак, умер 13 го Февруара 1907	700
Відд. 5. Іван Качкош, умер 25-го Февруара 1907	1000
Відд. 19. Афтан Панько, умер 19 го Марця 1907	1000
Відд. 2. Теодозій Сливиньский, умер 2-го Марця 1907	1000
Відд. 37. Юлія Касарда жена Николи умерла 3 го Марця 1907	400
Відд. 62. Юлія Терлецка жена Амброзія, умерла 13 го Февруара 1907	400
Відд. 2. Михаіл Адзима, за нездібність до праці	100
Відд. 34. Павло Дідик, за нездібність до праці	100
Від. 3. Антін Щерба, за утрату зору ока	200
Разом	6300.00
Платня головних урядників за Март	155.00
Адміністрація „Союза“ за Февр.	73.71
Весь розхід виносить	6528.71

Розмет платить 7.305 членів записаних на ціле посмертне і 687 членів записаних на пів посмертного.

Крім того кождий член платить за орґан „Союза“ по 10 центів, на Фонд Резервовий по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 цнт.

Разом платить: член на ціле посмертне $1.00 цнт. а на половину посмертного 57 цнт.

К. Кирчів, предсідатель. *С. Ядловский*, секретар.
А. Шаршонь, касієр.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАР.

Цьвітень.

11	Ч.	Марка
12	П.	Іоана ліств.
13	С.	Іпатія
14	Н.	4 пост.
15	П.	Тита препод.
16	В.	Никити, Теодов.
17	С.	Іосифа вр.

Вість, подану в попереднім числі „Свободи“ про іменоване американьско-руского епископа потвержує галицьке „Діло“. Бувший ігумен ЧСВВ. о. Сотер Ортиньский зістав іменований епископом для Русинів Сполучених Держав північної Америки з титулом епископа Давлійского (Давлія, місто, тепер село, в давній Фокиді, на границі Беотиї, в Греції). Після повисшого виходить, що номінат е епископом in partibus infidelium, то е, що буде міг висьвячувати сьвящеників та буде посередником поміж тутешніми епископами айрискими і французкими та нашими сьвященниками і народом.

Номінат е загально знаний в Галичині з своїх спосібностий місіонарских і з горячого, неустрашимого патріотизму, яко сьвідомий і щирий Русин-Українець.

Як широкий культурний сьвіт, так далеко сягае відгомін звісних університетских подій у Львові та сполученої з ними голодівки нашої академічної молодіжи. Через редакцію „Ukrainishe Rundschau“ наділали з Мадриду (Еспанія) тамошні Німці сердечний оклик подиву нашим студентам, а еспаньскі ґазети з великим заінтересованем слідили за ходом подій у Львові, а спеціяльно богато місця присьвятила в тій справі „El Imperial“. Навіть в Єгипті (Африка) дізнали ся про справу наших студентів і в дневнику „Міср“, що виходить в арабскій мові в Каіро, подано новинку п. з. „Охорона мови“, в якій зовсім вірно і симпатично змальовано події університетскі. Дуже обширно про сю справу пишуть францускі, анґлійскі і німецкі часописи. В ческім гумористичнім журналі „Humoristicke listy“ надруковано сатиру на польский суд і гарний вірш п. з. „Golodovka rusinskych studentu“, в якому автор ставить наших академиків за взорець як треба „bojowat pro narod“. Рівнож після звісток французких дневників і арабскі часописи в Альжирі (Африка), коли дізнали ся про шляхоцке ґаздоване в Галичині та про голодівку українських студентів надивувати ся не могли жорстокости власти та геройству українськоі молодіжи.

На будову українського театру у Львові зложено по день 1. Лютого 192.174 кор. 76 сот.

З Петербурга наспіла вість, що росийске міністерство просьвіти в обіжнику до кураторів наукових округів позволило на домагане родичів учеників заводити науку української мови в державних ґімназіях. Тим способом буде заспокоена одна з найелементарнійших культурних потреб українсково народу за кордоном а рівночасно й справа національного відродженя стане від разу на тревкійших основах.

В Фінляндії признано право голосованя також і жінкам. В виборах до фінляндского сойму вибрано 19 жінок, між ними 9 соціялісток. Се перший случай, де жінку припущено до співучасти в законодавчій роботі.

В Москві замордовано редактора „Русски Вѣдомости“, найвпливовійшої ліберальної часописи в Росиі, Д-ра Йолоса в хвили, як виходив з свого помешканя. Убійник втік. Др. Йолос був членом першої Думи і великим приятелем замордованого „союзом руского народа“ проф. Герценштайна. Сьвідки бачили атентатора, як перед замахом виходив з дому предсідателя чорносотеньскої орґанізациї (союз русского народа), Терепова.

Як звісно, в Гамбурзі застрайкували портові робітники. На скебів стягано богато робітників із всіх сторін, між иншими немало з Анґлиї. 8 го марта прийшло між нима а страйкуючими до бійки, при чім богато покалічено з одної і другої сторони; богато наладованих кораблів жде на виладоване, а тут і скеби мусять вертати в свояси, бо ґрунт став для них за горячий.

В однім місті в Швайцариї, Віві, застрайкували робітники в фабриці чоколяди. Прочі робітники того міста, для піддержаня своїх товаришів в борбі проклямували ґенеральний страйк. Підчас демонстрацийного походу прийшло до борби між страйкарами а військом, при чім тяжко ранено прапорщика.

15 го юнія роспічне свої обради друга конференція в Газі (Голяндії). Міністер росийский Столипін жалуе ся, що не буде міг брати участи в ній, бо має досить до роботи в себе в дома. Щоза іронія.

Після норвежскої часописи „Scandinavia“, Рузвелт прирік приїхати до Христіянії, повинуючись постановам о нагороді Нобля, яка обовязує свого тріумфатора явитись лично в Христіянії і прочитати яку довільну розправу.

З Хін наспіла цікава а заразом страшна новинка, яка дуже досадно осьвітлює положене хінців в деяких провінціях. В місцевости Кіянґсу—дистрикті переїхав віз малу дитину і забив на місци. Зголодніла товпа хінців кинула ся на маленького трупа, по зьвірячому його розшарпала і зїла. Подібні случаї ширять ся що раз то більше, а власти супроти того суть безрадні.

В Мерідeн, Конн. появилась нова епідемія хороби карку. В одній фабриці відправлено до дому богато робітників, позаяк показалось, що суть діткнені згаданою хоробою. Лікарі не можуть пояснити скорого ширеня ся хороби. Першою ознакою хороби е посідане карку, потім йде пухлина і великі болі, вкінци параліж горла.

— Переслідуване Славян на Угорщині. Угорський міністер справедливости розіслав до всіх державних прокураторів обіжник з порученем, щоби за критику нового шкільного закона переслідували славянські ґазети з безпощадною строгостію. Зазначити треба, що новий шкільний закон, рішений угорським правительством, визначаєть ся крайним славяноїдством і має на цили цілковите змадярщене славяньскої шкільної молодіжи.

— Роботу кождого часу можна дістати в майнах в Algota, W. V. і околици. Платня $1.50 за компанічну роботу в майнах. Майнери дістають 80 центів від кари. Уголь мягкий. Може ладувати 3—4 кари денно. Борд 15—16 дол. на місяць.

— Хто ще не є пів року в Америці — немає роботи, і хотів би виїхати з Ню-Йорку на захід, нехай зголосить ся до редакції „Свободи“ — а дістане дешевший тикет колієвий.

СПРОСТОВАНЄ.

В ч, 11 Свободи подано мильно імя члена відділу 48 -- Йосиф Волинець вмісто Роман Волинець. Рівнож членів відділу 48 подано під ч. 49.

Похибки друкарскі.

В ч. 13. „Свободи“ стор. 7 „О хрунівстві“. §3. верш 14 з гори опустити слово Антоній — § 4. верш 37 з долу має бути: betrayer вмісто betrayor, — § 6 1 з гори має бути: хрунь, що зрабує вмісто: ґрабує. — верш 9 з гори має бути: коли ти найбільше, вмісто найменше. — верш 16 з долу має бути: свого вмісто свого, — верш 5 з долу має бути: ба, а там єму кажуть, вмісто бо там єму.

ЗА БОГАТО ПОЖИВИ.

Для арештованих руских студентів у Львові:

1). В Винипеґу, Канада зібрав Антон. Романюк $6.50, Іван Онуфрейчук $11.50.

По 1 дол.: Антон. Романюк, Василь Сташук, Олекса Кохан, Іван Онуфрейчук. Йосиф Король, Ник. Ахтемійчук, Андрей Балан; по 50 цнт.: Василь Олійник, Дмитро Ахтемійчук, Михайло Тофан, Петро Стецик, П. Лупа, Іван Мурзок, Василь Ленько, Василь Лазорейко, Іла. Ахтемійчук, Додор Проскурняк; по 25 цнт.: Ілаш Ахтемійчук, Іван Вивюрка, Мих. Стоцкий, Федор Діка, Олекса Мазур, Микола Олійник, Мих Гуйда, Василь Басараба, Ілько Волійник, Павло Космирин, Василь Бабюк, Григорій Мельничук, Онуфрій Дідух, Василь Тимчук, Василь Ґордій, Ник. Процик, Андрій Процанюк, Семен Гуцуляк; по 30 цнт.: Мик. Гуйда, Дмитро Боднаровский, Василь Петрик; по 20 цн.: Андрей Вовчук, Стефан Петрик, Василь Аксанюк. Разом $18.00

2). Гр. Онишко, Гарвард, Айдаго 1 дол.

Сего тижня зложено	19.00
Попередно	616 77
Разом	635 77

Всім жертводателям сердечне Спаси-біг! Дальші жертви просимо присилати як найскорше, бо справа нагляча.

Редакція „Свободи“.

На українску соціял. демократичну партію жертвував І. А. А. 10 дол.

Зі спродажи двох тикетів на концерт 3 дол. Разом $13.00

Гроші ті вислано до краю дня 8-го Апріля, 1907 року.

Редакція „Свободи“.

— Хто має всі числа „Свободи“ за рік 1907 почавши від 1-го — зволить мене повідомити — бо я хочу сі числа купити.

Ізидор Костюк,
109 S. 7-th St.,
Pittsburg, Pa.

Братство

сьв. Юра в Ню-Йорку запрашає отсим всі рускі братства з міста Ню-Йорку, Бруклина, Джерзі Сити, і околиці на торжествение посьвяченє фан, яке відбуде ся в Цьвітну Неділю в церкви сьв. Юра на ул. 20-ій. Просить ся всі братства явити ся в параді.

Комітет.

Оголошенє.

Брацтво сьв. Арх. Михаіла, відд. 85 в Hazleton, Pa. подає до прилюдної відомости, що в неділю, дня 14-го с. м. відбуде ся місячний мітинґ, на який мают безусловно явити ся усі члени в противнім разі зістануть брацтва вичеркнені.

М. Мардиняк, предс.,
А. Романчак, секр.

Оголошенє.

Повідомляю членів Бр. сьв. Володимира від. 108. Р. Н. С., що мітинґи відбувають ся всегда третої суботи по першім в Progress Hall 155 Ave C. поміж 9 а 10 улицями в Ню Йорку. Слідуючій мітинґ припадає в суботу дня 20 цьвітня точно о 8 год. вечером.

А. Довганюк, предс.,
Я Корнат, секр.

Повідомленє.

Дня 18-го Мая дає тов. Запорожска Січ в Ню-Йорку другий великий баль получений з аматорским представленєм. Відограє ся

„Гей на Івана гей на Купала“
і
„З Росийско—японьскої війни“.

Сьпівом управляти ме д. М. Гундич, а режисерию обняв д. Цурковский.

Початок точно о годині 7-ій вечером.

Представленє відбуде ся в M. Lyceum, 66-68 E. 4-th St.

За комітет:
І. Білобрам і І. Ганачівский.

Шукає роботи

Русин, літ 32, до стору, готелю, реставрації або у городника. Говорить по руски, польски і трохи по німецки. Знає також дяківство.

K. Hawryszkiw,
184 Hudson St.,
14—17 New York, N. Y.

ПОШУКУЄМО

доброго аптикаря, що має диплом пенсильванійского стейту до міста, яке має 50.000 мешканців. Голоситись треба на адресу:

M. KORLATH,
Box 341,
 Scalp Level, Pa.

Повідомляю, що моя теперішня адреса така:

Rev. V. S. Hryvnak,
104 Wilbur Ave.,
Syracuse, N. Y.
Bell 'Phone 2778 I.

Виказ членів Р. Нар. Союза за місяць Марць 1907 р.

Відділ	На цїле посмерт.	На пол. посмерт.	Дїти	Відділ	На цїле посмерт.	На пол. посмерт.	Дїти
1	258	7	51	78	141	—	—
2	40	—	1	79	9	1	—
3	204	3	25	80	41	—	—
4	89	4	23	81	58	—	13
5	65	—	7	82	91	—	6
6	134	—	6	83	11	9	7
7	132	2	28	84	47	—	—
8	28	4	28	85	125	1	17
9	48	—	26	86	44	—	—
10	79	4	52	87	13	2	7
11	26	—	4	88	11	9	3
12	57	2	10	89	18	—	—
13	36	2	5	90	10	2	2
14	65	20	17	91	59	20	—
15	47	—	—	92	62	18	—
16	202	2	13	93	18	—	—
17	13	—	—	94	47	19	—
18	20	1	19	95	40	—	—
19	56	8	41	96	79	44	9
20	60	6	13	97	9	1	4
21	18	1	5	98	26	—	8
22	19	—	—	99	46	5	—
23	61	—	4	100	8	3	—
24	21	1	4	101	—	13	—
25	51	7	2	102	84	2	—
26	35	—	2	103	37	10	—
27	40	7	14	104	89	2	29
28	79	18	2	105	12	2	—
29	26	1	18	106	16	—	2
30	86	1	24	107	49	1	12
31	38	—	2	108	38	32	2
32	125	—	7	109	28	—	2
33	249	15	90	110	18	—	—
34	11	—	—	111	17	25	—
35	50	—	3	112	16	12	2
36	49	—	12	113	30	—	—
37	39	—	18	114	35	—	—
38	64	3	10	115	31	—	—
39	44	7	5	116	14	5	1
40	132	8	10	117	12	—	—
41	40	2	—	118	7	4	—
42	68	6	30	119	34	—	—
43	28	—	4	120	40	—	9
44	7	—	—	121	133	—	59
45	31	3	8	122	15	—	—
46	149	3	41	123	111	30	—
47	51	—	7	124	29	8	—
48	144	13	9	125	6	—	—
49	15	—	1	126	26	—	2
50	20	1	—	127	14	—	1
51	17	3	—	128	17	—	1
52	40	8	—	129	39	—	4
53	242	38	50	130	17	13	—
54	14	3	2	131	23	1	3
55	103	5	11	132	26	1	3
56	62	1	2	133	16	1	2
57	21	—	—	134	35	—	—
58	73	3	17	135	56	—	—
59	18	—	7	136	47	4	6
60	—	11	12	137	11	—	—
61	69	—	2	138	10	13	—
62	70	—	14	139	36	—	—
63	61	—	5	140	26	—	4
64	9	—	—	141	19	5	—
65	27	1	9	142	4	—	—
66	27	11	4	143	28	—	—
67	150	1	—	144	16	20	8
68	24	1	12	145	41	—	—
69	27	2	7	146	26	—	—
70	32	35	11	147	30	—	10
71	17	—	2	148	17	—	—
72	48	—	25	149	26	1	—
73	8	4	4	150	26	—	—
74	24	—	—	151	—	30	—
75	26	—	1	152	21	—	1
76	21	9	—	153	33	—	—
77	24	2	—	154	3	13	—
					7.304	683	1.037

Всїх членів в „Союзї" було при кінци Марця 1907 року 9029.

Т. Лабовский,
гол. рекорд. секретар.

В місяцю Марті 1907 року приступило до Р. Н. Союза 395 членів.

Братство Пресьв. Діви Марії Відділ 151. Р. Н. Союза в Allentown, Pa.

Від. 151. Мулик Рузя
Савка Марія
Ковик Зофія
Хвастяк Євка
Воляник Марія
Корнафиль Наста
Осадчук Катерина
Трач Параньна
Мельник Каська
Ковик Марія
Стечук Анна
Майкович Марія
Ваxна Марія
Ґонтарик Каська
Заморска Євка
Ковальчик Євка
Ковальчик Настя
Клемань Олена
Ярмчук Параньна
Поплавска Анелька
Тейко Євка
Щерба Ксеня
Сенів Марія
Козак Анна
Ґузий Анастазія
Ліндиш Зузанна
Сакар Анна
Осейчук Марія
Ковик Розалія
Крохмаль Марія

Братство Пресьв. Богородиці Відділ 152 Р Н. Союза, в Homestead, Pa.

Від. 152 Васько Анна
Югас Анна
Феш Марта
Волечко Марія
Тимко Зузанна
Суняк Марія
Роскош Анна
Расчак Анна
Раґан Анна
Костура Анна
Костельник Гержа
Кода Пайза
Карольчик Анна
Іваночко Марія
Гульпа Ільона
Грега Марія
Ґрега Анна
Данько Марія
Чупінка Анна
Чіжмар Гержа
Бобик Марія
Кода Петро (дит.)

Братство сьв. Ів. Хрестителя Відділ 153, Р. Н. Союза. в Berwick, Pa.

Антошик Андрей
Бережаньский Никола
Бурмич Василь
Буряк Василь
Чеґіс Стефан
Ґерич Михайло
Ґаврильчук Никола
Кирилич Іван
Лопушаньский Андр.
Кирилич Луць
Кривак Микола
Кривак Павло
Куцеряк Стефан
Мацко. Андрей
Малош Миколай
Мамрич Михайло
Матейцьо Микола
Петрик Мих. (мол.)
Петрик Мих. (стар.)
Піціль Микола
Піта Василь
Присташ Юрий
Саврук Михайло
Сеґін Матій
Слєпко Михайло
Слєпко Микола
Шестак Петро
Шпак Іван
Тимчик Федьо
Волос Петро

Братство сьв. Петра і Павла в New Britain, Conn. Відділ 154. Р. Н. Союза.

Від. 154. Галайцьо Осиф
Сенцьо Іван
Піх Фесько
Марко Іван
Бендза Йосиф
Ґерент Даниїл
Писарский Гриць
Капустиньский Іван
Ґерент Андрей
Ґерент Ілько
Ґерент Стефан
Ковальчик Василь
Островский Іван
Карбовник Василь
Фесяк Николай
Від. 1. Мужеляк Микита
Касенчар Миколай
Кучма Осиф
Янкович Михайло
Янкович Критина
Від. 2. Болтун І. Михаїл
Від. 4. (приступили в Февр.)
Ева Костик
Ванца Анна (дит.)
Ванца Марія (дит.)
Ванца Настя (дит.)
Павчик Петро „
Павчик Павло „
Вархолик Петро
Кірчів Антонія
Від. 5. Мацура Михайло
Від. 6. Плішка Дмитро
Від. 7. Сухиня Василь
Михайло Онуфрей
Михайло Ілько
Сирончак Микола
Хрущ Василь
Драбищак Павло
Драбищак Михаїл
Офца Іван
Тима Польонія
Ґавловский Іван
Ґавловский Антін
Рихель Пайза
Від. 8. Варян Александер
Від. 9. Ковач Марґита
Від. 12. Серафим Андр.
Дошна Афтаназ
Від. 16. Крипак Андрей
Рак Михайло
Солей Андрей
Від. 14. Коцур Іван
Серняк Ксеня
Копча Анна
Жидик Ева
Кустра Станїслав
Від. 19. Телех Анастазія
Від. 25. Кучей Петро
Копцял Никола (дит.)
Від. 26. Ванца Анна
Від. 28. Гарбіст Афтанас
Від 30. Кішкунеш Казимир
Від. 33. Ґалянц Іван
Поплавский Владек
Сахар Іван
Секелик Семко
Дичик Фецьо
Шеремета Дмитро
Ґловіньский Стефак
Сушницкий Матій
Дацко Миколай
Любянецкий Теодор
Байда Семко
Любянецкий Михаїл
Рибак Микола
Ратковский Давид
Любянецкий Іван
Байда Василь
Сакала Григорий
Лучейко Антошко
Збур Юрий
Возьний Андрей
Кудрик Стефан
Хома Василь
Міщишин Іван
Тхорик Іван
Гиба Михаїл
Мазепа Миколай
Фармаґа Олекса
Процапин Анд. (дит.)
Процапин Мих. „
Процапин Анна „
Кравчишин Семан „
Від. 34. Череп Амброз
Від. 35. Гопей Василь
Найка Семан
Лопушаньский Мих.
Від. 36. Дуфала Марія
Від. 38. Козаль Семан
Від. 40. Бойко Стефан
Боднар Осиф
Боднар Михаїл
Чван Василь
Від. 45. Гром Николай
Яловий Стефан
Від. 46. Мох Михайло
Пазиняк Матвій
Цицак Стефан „
Цицак Стефан „
Від. 47. Лукач Антін
Гасман Іван
Від. 48. Бурліковский Стефан
Від. 50. Петровский Блажек
Від. 52. Скубельский Михаїл
Від. 53. Додівка Сава
Кухарский Станїслав
Біляньский Томко
Вітиш Йосифина (дит:)
Від. 39. Парибус Пилип
Від 58 Васів Гриць (дит.)
Від. 59. Бандрівчак Емилія
Бандрівчак Іван
Від. 63. Гнатов Стефан
Матернак Куба
Від. 65 Баньковский Павло
Від. 66. Дуляк Настя
Павлик Волод. (дит.)
Від. 67. Бубатий Іван
Коза Іван
Леньо Іван
Лесьний Іван
Лесьний Андрей
Крупа Андрей
Ковальчик Лешко
Митрик Михайло
Митрик Стефан
Митрик Тимко
Олійник Антін
Собан Никола
Хавко Юрий
Від. 69. Василишин Мих. (дт.)
Василишин Сте. (дт.)
Від. 70. Костецкий Василь
Індик Йосиф
Майхрич Іван
Руданич Василь
Цап Тимко
Білик Іван
Микитишин Михайло
Бігуняк Клемен
Занца Тимко
Скродиньский Данько
Редкевич Іван
Дворніцкий Павло
Юрич Петро (дит.)
Від. 71. Жидек Д. Михайло
Дворский К. Антін
Від. 72. Орисик Адам
Цірко Андрей
Пiняга Федор
Миколайчик Василь
Юрчак Теодор (дит.)
Від. 73. Заходник Олекса
Майнош Марія
Від. 78. Муляк Фелікс
Бружина Семко
Гуцул Іван
Вапус Михайло
Кіщка Казимір
Смілка Юліян
Від. 80. Довгомиля Василь
Від. 82. Дідух Данько
Вовк Дмитро
Стажиньский Владис.
Долиньский Осиф (м.)
Лавро Іван
Присташ Осиф
Овоц Іван
Носів Петро
Подоляк Михаїл
Сокіл Осиф
Балик А. мол. (дит.)
Лавро Петро „
Балик А. (стар.) „
Від. 85 Лакатош Михайло
Зеленьский Василь
Драбяк Тимко
Від. 86. Шуль Никола
Від. 87. Сухиня Гнат
Від. 90. Надич Никола
Від. 92. Гринь Іван
Скрут Петро
Від. 93. Барна Іван
Від. 94. Струх Михайло
Від. 95. Солтис Афтанас
Юрчик Василь
Зубик Іван
Від. 96. Венґрин Петро
Скрабут Дмитро
Бобак Іван
Вацлавский Михаїл
Деча Юрий
Від. 99. Басараб Іван
Ґавловский Йосиф
Від 102. Гусар Микола
Єдинак Петро
Жук Атаназий
Куривка Василь
Єцишин Василь
Петришак Сава
Від. 104. Задарко Йосиф
Бєліньский Алойзий
Чарнецкий Юліян
Орищак Михайло
Чарнецкий Адам
Чарнецкий Аґата
Пизьо Теодор
Пизьо Михайло
Гаврико Марія
Бучковский Павло
Костик Антін (дит)
Костик Марія „
Костик Іван „
Від. 107. Фриц Григорий
Ковалевич Михайло
Масляна Марія
Від. 108. Стифуряк Григорий
Осадчук Никола
Цаповска Марія
Маґрель Василь
Від. 112. Стахура Гаврило
Джюк Маланка
Паньківска Дося
Копанецкий Стах
Конопада Василь
Ґой Катерина
Сьпівак Олекса
Гнида Василь
Благий Федько
Скиба Анна
Войцехович Розалія
Від. 114. Феценко Дмитро
Від. 118. Храбцьо Акиля
Босовска Марія
Гальчак Єва
Потоцка Параска
Від. 120. Мошт Михайло
Селіґа Войтїх
Від. 121. Вісокай Іван
Загорский Михайло
Від. 124. Музика Сильвестер
Від. 126. Войтас Анін
Фурманчик Петер Андрей (дит.)
Фурманчик Іван Андрей (дит.)
Від. 123. Мрикало Гринько
Пиндзела Михаїл
Краницкий Василь
Сабівчак Іван
Дубовский Вікентий
Осіньский Френк
Миськів Федор
Від. 129. Ковальчик Петро
Кушнірак Мих. (дит.)
Кушнірак Іван „
Від. 131. Пастерпак Юрий
Когут Михайло
Янчак Ілько
Вергун Никодим
Гомонюк Федько
Від 132. Валєнтич Стефан
Від. 133. Марич Ілія
Ґойда Теодор
Іванишин Дмитро
Печений Антін
Від. 134. Ваш Петро
Пачкан Юрий
Мапайло Дмитро
Від. 135. Каленич Михайло
Бухвак Іван
Гончарик Федор
Годчак Онуфрей
Від. 136. Ґрабовский Антін
Мачачин Демко
Демчук Яцко
Зажиньский Іван
Куземка Николай
Валецкий Теодор
Коваль Дмитро (дит.)
Від. 140. Рудик Іван
Ліщак Петро
Від. 144. Павлик Володимир
Від. 145. Боровский Михайло
Шаланкевич Марта
Ґорецкий Т. Іван
Плохарский Станїслав
Від. 147. Млот Іван
Скотніцкий Василь
Ковик Лука
Від. 148. Мельник Михайло
Від. 149. Гнатишин Микола
Від. 150. Шуґа Мельхиор
Люзович Онуфер
Від. 153. Нусь Іван
Мотиль Іван
Маліцкий Григорий

Принято наново.

Від. 19 Беня Михайло
Від. 106. Тара Юрий
Зелінка Теодор
Мотиль Іван
Ґоґоц Теодор
Від. 111. Теліщак Павло
Від. 143. Гальчаньский Юрий

Т. Лабовский,
Голов. Рекорд. Секретар.

Дописи

З Нюарк, Н. Дж.

Пора вже подати дещо і про нюарских Русинів та про їх поступ. Найперше скажу про наше братство сьв. Ів. Хрестителя. Деяким членам ані раз на думку не прийде, що вони повинні самі за себе платити вкладки, або коли вже братство заплатить за кого, що треба гроші звернути. Маємо великий клопіт з такими братами. Братство заплатить за него, а він потому виступає кажучи: „Я не потребую такого братства. Як моя баба умре, то я не дістану гроший за ню, бо я не мак грамотизані статутів". Сего в нас повно. Так було з братом Осипом Даниликом, за котрого ми заплатили 3 розмети. Встид і ганьба такому членови, котрий хоче кривди товариства. Ми маємо вже добру науку і більше не дамось зловити.

Нюарскі Русини купили вже церков, а парохію обняв тимчасово о. Дорожиньский. Церков находить ся на Корт Стріт на горі міста. Деяким Русинам тяжко прийти до церкви, мабуть через се, що в церкві не дають напитись. А варто би зійтись всім та почути того голосу з старого краю, який залунав по всьому сьвіту, а се голосу наших студентів з польскій тюрмі у Львові. Неоден каже: „Ай дим кер, най са не бе". Се мабуть ті, що вийшли „з твердої" школи. Не дурно звуть себе „твердими", нічо не чіпає ся їх.

Свій.

З Горкімер, Н. Й.

Тут есть досить роботи, а переважно столярскої. На перший день дістане $1.75, а як побачуть, що добре робить, то дають більше. Сила то таких е, що здавало терміна столярскі, а прийде до Америки, то працює шуфлею за доляра, $1.35 або $1.50. Отже братя читачі нашої „Свободи", котрі знаете столярку а не маете відповідної свому фаху роботи, можете безпечно їхати сюда, а роботу дістанете. Голосіть ся до нас.
8 Smith St., Herkimer, N. Y.

А. Федорик.

З Оксдрифт, Онт., Кан.

Нас тут працює лишень двох і форман по $1.50 на день. Робота йшла цілу зиму. Але я маю богато листів від товаришів, які пишуть, що треба робітників на кемпах вздовж від Вирмильон Бей аж до Кенора, Онт. Адрес до них такий:

Dmytro Czipeska,
c|o Foley Bro's, Kenora, Hawk Lake, Ont., Canada,
Petro Steftchuk, Oxdrift, Ont.

З Ботлер, Па.

Читаючи завсїгди „Свободу" бачу всїлякі дописи із всїх плейзів, тільки з нашого закутка годї що найти. Хоч тут богато е Русинів так з Галичини як і з Угорщини, але що з того, коли всї поснули блаженним сном. Нїхто не обізве ся, як ему живе ся, як ему поводить ся. Тож я коротко хочу росказати дещо про нашу парохію в Ботлер.

Еще 1905 р. розпочали ми будову нашої церкви, яку скінчили минулого року. Завідателем і головою був у нас о. В. Гривнак котрий від початку трудив ся як добрий душпастир для добра руского народа і допровадив все в порядку до кінця, защо складаемо ему сердешне Спаси Біг. Та чи думаете, що всї однаково оцінили працю о. Гривнака. Де там. Скрізь найдуть ся юди і в нас они не перевелись. Угорскі Русини так віддячились о. Гривнаку на річнім мітинґу, що з жалю плакав як мала дитина. Оден угорский хрунь Бенько тільки зневажливих слів наговорив та ще бити брав ся. Двох чи трох еомарів наробило тільки встиду для цілої парафії. Після того о. Гривнак подякував і відїхав на другий плейв.

В неділю 31-го м. м. посходились наші люди до церкви і разом з дяком відправляли утреню. На се вбігае купка угорских Русинів до церкви і бігаючи неначе в цирку висьмівували наших Русинів.

А цо краян, ваш плебан ґаліцкі уцік? Кец поехал плебан, то нех ідзе і кантор, т. е. дзіяк і церковні, а кец ксеце то і вшицке іце за нім, кец вам его жал.

Та на сю безумну балаканину нїхто не звежав та кожен помолившись виходив з церкви. Коли вже всї вийшли на двір, оден з наших просив всїх щоби зійшли ся пополудни на мітинґ.

На дворі знова угорскі темнюхи понабирали цегол і каміня в кишені і дальше визивали честних людий „бо оні ксею попіка і свего кантора“, вхопили навіть одного чоловіка і хотіли бити, та другі обороняли. І на се все зглядались чужі і що они собі про нас думали. Якжеж думати про людий, що стоять коло храму Божого з цеглами і камінем в руках і готові кождої хвилї кинутись на своїх братів.. Ох ті гонґеріен! А що вже на мітинґу не було. Встид і ґаньба, аби тих 25 гонґерів водило за ніс 700—800 наших людий, і щоби ціла американьска Русь через таких сомарів зносила тільки встиду і пониженя у чужих.

І чи вам, любі братя і читачі „Свободи“ треба більше еще писати про наші новости. Правда, що ні...

Д. В. парохіянин.

З Аррогед, В. К., Кан.

Я вичитав в „Свободі“ ч. 11, що редакція просить наших людий, щоби подавали де і яка е робота. Я радо сповнюсь вволити просьбі редакції і заявляю ось що:

В нашім плейзі треба робітників як зимою так і літом. Тут треба до 500 робітників до трачок і в лїсї. Платня в лїсї від 40 до 50 долярів і борд, а в трачках $2.25 до $2.75. Страйку нема, на роботу можна приїзджати до Arrowhead, B. C. і звертатись просто до котрої небудь із трох трачок. Тут будуть також будувати дорогу желїзничу на 10 миль. Хто хоче інформацій, най пише на адресу:

John Dedoossenko,
Arrowhead, B. C., Canada.

З Мікісракс, Па.

Дорогі братя Русини! Подаю всім до відомости, що ми Русини на Мікісракс, Па. заложили нову парафію. Доси ми доходили до Пітсбурга, та вже нам спрікрили ся стріткари, хоч як би не се, миб ніколи не покидали пітсбурскої парафії, а передовсїм пароха о. Стефановича. Трудно було постаратись о свого сьвященика, хоч ми розписувались на всї сторони і добре платили. За той час піддержували нас о. Стефанович, приїзджали до нас на вечірні і служби божі, за що їм сердечну складаемо подяку. Заложили нам школу і на переміну з п. Ізидором Костюком вчили наших дітий; для старших заложили читальню і гарно провадили еї. Честь таким патріотам! Вкінци за їх старанем дістали ми сьвященика з краю о. Петра Лучечка на свого пароха. Дай Боже, щоби їм з нами, а нам з ними було як найлїпше. Церков маемо гарну і в добрім місци. Тепер беремось до школи, в якій і читальня буде мала приміщене. Одним словом парафія наша процвитае, люди всї в згоді, народу завсїгди повно в церкві, колекту дае кождий, що може.

На наших студентів у Львові зложилисьмо $55.45. Читальня дала $10, а решту зложили люди окремо. Гроші заслалисьмо до „Свободи“ і були вже оголошені. Всїм жертводавцям складаемо сердечну подяку. Ми повинні піддержувати кожде руске діло долярами, бо всеж нам тут легче о цента. Коби ви Русини читали і крайові ґазети, що там ляхи не вирабляють з нашими людьми, аж страх збирае. І як ми повинні цінити наших академиків, що так славно борють ся з ворогами.

Більше не маю що писати, тільки згадаю ще се, що робота іде тут добре і богато нових фабрик будують. Про повінь вже читалисьте в „Свободі“.

Здоровлю всїх Русинів сердечно.

Е. Бодак.

З Дітройт, Мич.

Берем ся до будови церкви і засновали ми братство сьв. Івана, яке числить до тепер 38 членів. Варта аби тут більше наших людий приходило, бо потреба богато робітників до каршап, фандрів, цеголень. Хто приїде, може зголоситись до мене.

Іван Шиманьский,
271 Gilbert St.,
West Detroit, Mich.

З Thorp, Wis.

В нашій околици, середущім Висконсинї земля дуже урожайна. Єсть нас тут 700 родин Русинів, Поляків і всїм веде ся добре. Найбіднїйший мае коня і 9 штук худоби, а богачі по 4 і 5 коний і по 20 до 30 штук худоби. Земля коштуе від 10 до 35 долярів акер, управлена або неуправлена. Є ще на спродаж тисячі акрів землї. Хто хотів би більше про се знати нехай пише до Joseph Kostek або Philip Josinski, Thorp, Clark Co. Wis.

З Сиракюз, Н. Й.

Дістав я лист від Читальнї з нашого села Котузова, підгаєцкого повіта, в якім просять нас, всїх котузівских о жертви на дім читальнї. Скиньмо ся Братя по пару центів а поможемо збудовати дім читальнї до якого і ми загостимо коли приїдемо до дому тай зробимо не лиш добре діло, але зискаемо собі також честь і поважане. А ну но руште ся краяне, що перебуваете в Балтимор, Вруклин, Скрентонї, Когуз, Микіспорт і Канадї. Я тут в Сиракюз зібрав з Теодором Луцишином за оден вечер $13.75. Імена всїх жертводателів будуть оголошені в часописах. Гроші посилайте на імя: „Читальня тов. Просьвіти“, Котузів, п. Вишнівчик, Austria, Galicia, або до мене: Philip Parybus 1001 W. Fayette St. Syracuse, N. Y.

П. Парибус.

Кенонсбурґ, Па.

Контрактори потребують сейчас около 200 робітників до роботи на стрітах, котрі мають бруковати. Так само потрібно робітників до стріткарової дороги, котру почали вже будовати з Canonsburg аж до Pittsburg но будова іде дуже помало, бо брак робітників; платня денна $1 75 на 10 год. Крім того можна дістати роботу в фабриках где платять робітникам після їх здібностий, так само і в майнї. З Пітсбурґа до Кенонсбурґ 65 цнт. тікет. Хтоби був без роботи може сьміло приїхати, а дістане еї. Голоситись можете до мене, або до „Рускої Спілки“, котра побудовала свої доми при треці, на Сспрінґ стріт, напротив майни, а там буде кому заопікуватись вами.

John Fedan,
Canonsburg, Pa.

Нутана, Саск, Канда.

Посилаю одного доляра для наших руських академиків у Львові, які борють ся з нашими гнобителями як зі злими духами, що опутали нашу країну—неньку Україну. Через них і ми мусїли втікати в сьвіт за море за лїпшою долею. Тепер, коли молоді соколи піднялись до такої борби за права нашого народу, ми Американцї і Канадане скілько в нас сил допоможім їм. Ніоден Русин не повинен відмовитись від того обовязку народнього.

Дасть біг, що і в нас буде лїпше.

Здоровлю читачів „Свободи“.

Данило Лизун.

Відозва

до товаришів учителїв Русинів в Манїтобі і других провінціях Західної Канади.

Товариші учителї! Недостача матеріяльна наших учителїв Русинів аж надто Вам звісна. Мізерні платнї, що не запевняють нам належної і гідної екзистенциї, переношене із посади на посаду в кількасот миль і т. д. отсе надгорода за працю, за повнене трудних обовязків для цїлого краю і своєї суспільности. В ким ту лежить вина? Причини сих обставин знаходять ся в нас самих. Бо гляньте. Всї стани і урядничі катеґориї збирають ся в кріпкі фаланґи і разом домагають ся поліпшеня птатнї і прочих відносин, а солїдарностію добивають ся здійснення своїх жадань. Так і нам робити. — Ми були доси розбиті на партії і табори, без орґанізациї і почутя своїх станових інтересів. Тому й не числив ся ніхто з нами. Нинї почуте злуки починае прозябати між учительством. Завдяки сему почутю учителї зачинають лучити ся в родину і мала горстка Русинів учителїв скликала збори 2-го марта в Dauphin, где було присутних 7-ох учителїв. На сих зборах вибрано вічевий комітет, який мае ся заняти скликанем усїх учителїв Русинів на віче, котре правдоподібно відбуде ся в Вінніпегу в першім місяци вакаций.

Найже залунае громовим голосом наша відозва по степах, щоб усї учителї почули і всї як оден з'їхали ся на віче. (День, в котрім відбуде ся віче і місце буде оголошене пізнїйше). Кому лежить на серци судьба нашого шкільництва, розвиток нашого народу і щасте цїлої родини, хай приладить ся приїхати на наші збори, щоб наше віче стало грімкою а поважною, ще доси невиданою в Канадї манїфестациею.

Відкиньмо від себе байдужність і жах перед невдачами! До сьмілих належить сьвіт — сьмілостію наповнім свої серця, згуртуймо ся в одну громаду на вічу, всї як оден явім ся в той великий день на великім вічу великої солїдарної армії учительской.

Орест Жеребко,
орґанїзатор.

Прошу всї другі рускі часописи сю відозву оголосити.

Носив вовк -- понесли і вовка.

Тисячі е способів, якими несовісні люди ошукують несьвідомих імігрантів. Одним з таких способів е видурюване гроший під загрозою арештованя і суду. Сей спосіб практикують особливо констаблї в змові зі скваерами по маленьких пенсилвенїйских місточках і роблять на тім не злий „бизнес“. Бували випадки, приміром, що констаблї арештували людий, які їм фундували, сейчас по виходї з готелю — за піяньство. Фальшиві оскарженя лучають ся часто — а вже найлїпшу нагоду до здирства дають такі оказії як балї, хрестини, весїля. Тодї для констаблів і скваерів правдиві жнива. Арештують людий без найменчої причини цїлими десятками і засуджують їх на кару, яка нераз виносить кількадесять долярів від особи.

Подібний случай, лише з иншим закінченем, мав місце недавно в Скрентон, Па. Константин Небола з Бофало, Н. Й. приїхав до Скрентон женитись. Коли по весїлю вибирав ся з молодою в дорогу і був вже на дипі, заарештував ею звісний зі своїх „подвигів“ констабел Юркович буцїм то за бійку і запровадив его перед неменче звісного алдермена Мілера, який засудив Неболу на заплачене коштів і кару разом в сумі 35 долярів.

На щасте Небола мав лиш 8 долярів і заплативши їх алдерменови пішов доповичити решту в свого приятеля Либуцкого. Але і Либуцкий не мав гроший. Тодї констабель Юркович витягнув револьвер думаючи в сей спосіб настрашити „Гонґерів“ і змусити їх до заплаченя повної суми. Стало на тім, що Либуцкий обіцяв доплатити решту гроший за Неболу на пейду. І був би певно зробив се, але хтось дорадив ему піти до адвоката, що сей і зробив. Констабля Юрковича заарештовав спеціяльний полісмен, член Р. Н. Союза п. Іван Лезиньский і привів перед олдермена Чарлса, а сей поставив его під бейл в сумі 300 долярів.

Розумие ся, що если Юрковичови докажуть, що грозьбою хотів видурити гроші від Неболи і Либуцкого, буде мусів заплатити кару або і піде до арешту, але скілько то таких або подібних випадків вже лучилось, заки одного „пташка“ заарештовано? І скілько то гроша поплатили наші імігранти настрашені арештом — та не старались опісля доходити свого права? А нераз і таке лучалось, що той сам покривджений імігрант в часї виборів голосував на того самого олдермена, скваера та констабля, котрий его обдер, намовлений до сего своїм таки руским „политишеном“, — хрунем.

А все те через несьвідомість, та свого рода байдужність і недбальство. Єслиб наші люди в кождім подібнім випадку взяли собі адвоката і старались дійти свого права, і если би солїдарно стояли всї за одного а оден за всїх — певно подібні констаблї давно в арештах сидїлиб і не обдиралиб людий з кроваво запрацьованого гроша. В сїй справі немало моглиб помочи несьвідомим наші старші імігранти, брацтва і сьвященики.

Пару слів для А. Г. Товта.

Случайно попалось менї під руки 5 ч. „Свѣта“, та перечитавши его, не знав що й думати про его дописувателїв, а головно про г. А. Г. Товта. — Менї приходилось чути, що „А. Г. Товтъ“ мае бути руським православним сьвящеником з Угорщини, та перечитавши его статю п. з. „Гірка правда“, я не хочу вірити в се. Бо і якже се можливе, щоб піп-інтелїґент пописував ся перед сьвітом такою глупотою, як се зробив "А. Г. Товтъ".

Перечитавши згадану статю, я абсолютно не міг зрозуміти, о що властиво розходить ся „А. Г. Товтъ-у“, чи, щоб доказати, що України нема й не було, чи що україньский народ не істнуе на сьвітї, чи може о те, щоб почванитись перед сьвітом своею „величезною мудростию“?

Сумно — сумно „А. Г. Товтъ“, що ви вже аж на такі нікчемні арґумента пускаетесь. Сли вам конче хотїлось допекти „право славному“ дописувателеви „Свободи“, так було придумати якийсь більше підхожий материял, — от хочби так, як се зробив сьвящ. Л. Туркевич. Не вже ви „А. Г. Товтъ“ не могли більше нічого сказати, лиш: „Якась Вікраіна“, — вікраінці, прощвіта, — дом божевольних! дураковъ, блазновъ, фантастовъ і т. д.“.

Сли ви „А. Г. Товтъ“ не знаете, що се таке Україна (не Вікраіна! запамятайте!) і Українцї, так спровадьте собі кількатомову історию України, яку написав професор універзитету Мих. Грушевський, а як не вмієте, або не хочете читати по українськи так ту саму історию найдете і на „настоящэ русскомъ языкѣ“, а поки що можете таки сейчас перечитати собі маленьку брошурку „Многострадальний Народ“ вид. ім. А. Бончевського, а чей хоч трохи прояснить ся вам. Трудно, думаю, буде вам знищити так сильно зненавиджений вами україньский народ подібними до ваших нісенїтницями, а лучше напишіть яку наукову студию та переконайте весь цивілізований сьвіт, що так пильно інтересуесь тепер долею многочисленного українського народу, гнетеного польскою шляхтою та російскою спорохнавілою бюрократіею і докажіть, що сей народ не істнуе на сьвітї.

Після вашого „льоґічного думаня“ виходить, що „Вікраїна то е каждый домъ божевольныхъ, дураковъ, блазновъ, фантастовъ і т. д.“ та з сего ми й не дивуемось, бо сим ви ясно малюете свій розум і доказуете, де „вас“ треба зачислити. Що перечите, немов би Українець не міг бути православним, то дарма, бо мусите знати, що як між „настояще русскими“ так і Українцями суть люди ріжних поглядів що до релігії а найбільше Українців е православних і сего ви збити не в силї.

В своїй статї питаетесь також і за австрийськими Українцями тай самі відповідаете собі, що „тамъ суть только в порожнихъ „главахъ“ полякующихъ русиновъ и польскихъ прихвостней!“

Ой не так оно е господине „А. Г. Товтъ“! В Австриї, а головно в Галичинї і Буковинї, там майже всї Русини е сьвідомі своєї национальности і суть Українцями, а лиш мала частиночка з „порожними гловами“, що звуть себе „русскими“, суть прихвостнями, чи то Поляків, чи Москалів. Правда, що на Угорщинї нема еще сеї национальної сьвідомости у Русинів, та се треба завдячити їх безсовістним запроданцям-проводирам, до котрих мабуть і ви належите. Но надходить час, коли наука і просьвіта возьмуть верх над темнотою, а народ блукаючий в віковічній темнотї, прозрить — пізнае свої кайдани і увільнить ся з них. Дух часу пхне его на правий шлях до бою за свої людські права і він, пізнавши свою силу, всїм гнобителям і затемнителям - катам своїм правим судом відплатить!

М. Федькі.

„SWOBODA"
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Publisher and Editor:
Jno. Ardan.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

„Свобода"

часопись для руского народа в Америцї і орган „Р. Н. Союза", виходить що тиждня в Четвер і коштує:

В Америцї на 12 місяців...$2.00
До стар. краю на 12 місяців $2.00
В Америцї на 6 місяців....$1.00

Українцї можуть замовляти „Свободу" через Книгарню „Кіївской Старини", Безаківска 14, Київ.

Оплачувати газету треба все-гда з гори.

Грошї треба посилати в реджістрованім листї, або через експресовий, або почтовий money order (моні ордер). Money order, то є карточку, котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офисї, пішлїть нам, бо без того ми не годнї гроший дістати.

Адрес:
"SWOBODA"
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби єго адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Речинцї виборів

в руских сільских округах та посольскі кандидати в Галичинї.

Для кождого сільского округа виборчого установлено аж чотири речинцї голосованя. Перший речинець є для головного вибору. На случай, коли перше голосоване не дасть ніякого результату, або буде потрібне тіснійше голосоване, установлено для евентуального поновного, або для евентуального тіснійшого вибору, два дальші речинцї. По третім голосованю можлива буде лише потреба тіснійшого вибору, отже для него установлено четвертий речинець.

Всї сільскі округи поділено окрім того на дві ґрупи, і для кождої ґрупи визначено окремі речинцї голосованя.

Ґрупа I. В округи:

ч. 1. Сянік - Риманів-Буківско Дукля-Ліско-Устрики,

ч. 2. Самбір - Судова Вишня Рудки Комарно - Стара Сіль,

ч. 3. Долина - Войнилів-Рожнїтів - Калуш - Надвірна-Делятин-Солотвина,

ч. 4. Коломия-Печенїжин-Жабє - Кути-Косів-Яблонів-Заболотів Гвоздець Отинія,

ч. 5. Золочів - Буськ-Камінка Олесько - Перемишляни,

ч. 6. Ярослав - Радимно-Любачів - Чешанів - Сїнява-Порохник,

ч. 7. Тернопіль - Козова-Збараж Нове Село,

ч. 8. Теребовля-Микулинцї-Будзанів-Чортків,

ч. 9. Скалат-Підволочиска - Грималів - Копичинцї-Гусятин,

головні вибори відбудуть ся дня 14. мая,

евентульно потрібні другі вибори і евентуальні тїснійші вибори відбудуть ся дня 21. мая.

евентуальні треті вибори і евентуальні тїснійші вибори відбудуть ся дня 28. мая,

евентуально потрібні тїснійші вибори відбудуть ся дня 4. червня

Ґрупа II. В округи:

ч. 10. Дрогобич-Балигород Лютовиска Старий Самбір Турка - Бориня- Підбуж-Лука,

ч. 11. Стрий - Медиичі Сколе Жидачів-Ходорів-Глиняни-Николаїв-Бібрка,

ч. 12. Борщів-Заліщики Мільниця - Городенка - Тлусте-Снятин,

ч. 13. Станиславів - Обертин - Товмач- Золотий Потік-Галич-Тисьмениця-Богородчани,

ч. 14. Бучач-Монастириска-Вишнївчик Підгайцї,

ч. 15. Перемишль-Дубецко Нижанковичі Динів-Бирча-Мостиска-Добромиль,

ч. 16. Рава руска-Угнів Немирів Яворів-Краковець-Жовква-Куликів Белз Янів,

ч. 17. Львів (околиця): Винники Городок-Щирець,

ч. 18. Сокаль Радехів-Зборів-Залїзцї-Броди Мости в.-Лопатин,

ч. 19. Бережани-Рогатин Болехів-Бурштин Болшівцї Журавнє,

головні вибори відбудуть ся дня 17. мая,

евентуальні другі вибори і евентуальні тїснійші 24 мая,

евентуальні треті вибори і тїснійші 31 мая,

евентуально потрібні ще тїснійші вибори 7 червня.

Кождий сільский округ вибирає по двох послів і по двох заступників послів: посла більшости і посла менчости; послови менчости вистане всего 25 процент відданих на нього голосів щоб його вибір став важним.

Народний Комітет затвердив отсї посольскі кандидатури:

Сільский округ ч. 1: В. Курилович, судовий радник в Риманові і соймовий посол;

С. окр. ч. 2: о. Ст. Онишкевич, парох з Хишевич;

С. окр. ч. 3: проф. Ю. Романчук, довголїтний голова руського клюбу парляментарного, а на посла менчости: о. Т. Богачевский, парох з Голини і соймовий посол;

С. окр. ч. 4: о. Т. Войнаровский, парох в Балинцях а його заступником Др. Л. Кульчицкий; на посла менчости кандидує др. К. Трильовский, адвокат в Коломиї;

С. окр. ч. 5: о. С. Зельский п. в Милятинї;

С. окр. ч. 6: др. Д. Стахура, адвокат в Самборі; заступник О. Янів, проф. ґімн. в Ярославі;

С. окр. ч. 7: др. І. Голубович, адвокат в Тернополи, заст. др. С. Данилович, адв. в Тернополи;

С. окр. ч. 8: др. О. Колесса, проф. унїверситету у Львові, а на посла менчости др. Горбачевский, адвокат в Чорткові;

С. окр. ч. 9: М. Петрицкий, редактор „Гайдамаків" у Львові, а його заст. о. М. Чачковский, парох в Товстім; посол менчости І. Кивелюк, судия в Копичинцях;

С. окр. ч. 10: о. І. Яворский, парох в Стрільбичах, заступник, А. Старух, соймовий посол;

С. окр. ч. 11: Др. Е. Олесницкий, адвокат в Стрию і соймовий посол а його заст. др. М. Здерковский, кандидат адвокат. у Львові; канд. менчости о. В. Скобельский парох в Пру сах, а його заступ. Л. Левицкий, начальник суду в Сколім;

С. окр. ч. 12: Др. Т. Окуневский, адвокат в Городенці; заст. о. І. Смольний, парох в Панівцях; посол менчости: Др. В. Охримович, адвокат і редактор у Львові, а його заст. Василь Стефаник, письменник в Русові;

С. окр. ч. 13: Др. Д. Левицкий, бувший редактор „Дїла", заст. Ст. Танчаківский, нотар в Золотім Потоці; посол менчости: о. А. Олесницкий, парох в Чортівци, заст. о. Е. Бариш, парох в Угринові;

С. окр. ч. 14: В Будзиновский, редактор у Львові;

С. окр. 15: Гр. Цеглинький, директор ґімназії в Перемишли, заст. З. Скварко, директор банку в Мостисках;

С. окр. ч. 16: Др. М. Король, адвокат в Жовкві і соймовий посол, заст. о. І. Головка; посол менчости: Др. С. Днїстряньский, проф. унїверзитету у Львові, заст. о. І. Кипріян, парох в Немирові;

С. окр. ч. 17: о. Й. Фолис, парох в Скнилові, заст. Др. Л. Озаркевич, адвокат в Городку;

С. окр. ч. 18: Др. Е. Петрушевич, адвокат в Сколім, заст. Др. М. Олїйник, лїкар в Мостах великих;

С. окр. ч. 19: Др. Кость Левицкий, адвокат у Львові, заст. Л. Цегельский, редактор у Львові.

Крім того з мійского округа: Дрогобич, Турка, Болехів, Сколе кандидує Др. Я. Олесницкий, адвокат в Дрогобичи.

З мійского округа: Снятин, Заліщики, Борщів, Бучач Др. Р. Яросевич; а на мійский округ Станїславів Др. В. Янович, лїкар в Станїславові.

І по цїлій Галичинї ідуть віча за вічами — народ з одушевленем, з вірою у кращу долю, у гарнїйшу будучність лагодить ся до борби виборчої, до борби про своє істноване. Великаньскі океани, ріки, гори та ліси розділюють нас з нашими рідними, але наших душ они розділити не в силї. Ми болїємо їх горем, радуєм ся їхним щастем, мимо віддалї ми почуваємо себе синами тої самої країни, того самого, поневоленого люду. І тому в отсю грядущу, велику годину ми повинні при кождій нагоді, у кождому листї до свояків і знакомих у старому краю, піддержувати їхнього духа, заохочувати їх до витревалости, до борби о наші найсьвятїйші права.

Хоч в малій частинї віддамо в сей спосіб наш довг рідній країнї. Сповнимо хоч в части наш обовязок.

Державна Дума.

Читачі „Свободи" вже знають, що парлямент російский або державна Дума розпочала свою працю 20 го лютого с. р., і що в тій Думі велика більшість послів не така, якої бажав собі цар і його дорадники. Дума вже від самого початку не на руку була урядови, а що ще доси еї не розвязано, причина лежить в тому, що урядови конечно треба авторітету Думи для затягненя великої позички за границею. Заграничні банкери сказали, що теперішному урядови небезпечно пожичати гроший, бо можливий є вибух революції, а тоді й впоминатись не буде кого про них. Коли народне представництво згодить ся взяти на себе моральну відвічальність за позичку, тоді они (банкери) дадуть гроші. І під тою пресією бюрократія мусїла погодитись з гадкою скликаня російского парляменту а тим самим й уступити з теперішного, виключного панованя. Перед парляментом відвічальний уряд. Та не пропускали Столипіни & Co., що Дума вийде противна їх роботї і плянам. І скоро тільки показалось, що перша Дума опозицийна, сейчас еї розвязано і скликано другу Думу ще більше опозицийну. Після послїдних донесень телеґрафічних виходить, що на радї міністрів постановлено розвязати „крамольну" Думу. І щож то за крамола, задля якої треба Думу розвязати, спитає дехто. Читачі знають, що головним покликом першої Думи було дати народови „землю і волю". Завести конституцийний лад в державі, а для російского мужицтва придбати всякі землї, які доси були в руках царя, його родини, великих поміщиків, монастирів і др. А спосіб переведеня сего питаня зладжений конституцийними демократами в першій Думі був такий, щоби ухвалено примусовий викуп всяких земель для безземельних і малоземельних мужиків. Тепер ся справа станула знова на порядку дневнім в другій Думі. А що парлямент оказав ся ще більше радикальним від першого, тому і полагоджене справи земельної буде тим радикальніще. А вже, щоби Дума ухвалила для теперішного правительства пожичку, про се і гадки не могло бути. Російскій бюрократії вже не стало що красти, то забажала нових міліонів. Але народ вже доспів і ніколи на таке не згодить ся. Ввиду того постановлено другу Думу розвязати. Се вкінци нїчо несподїваного. Опозицийні посли знали добре, що ледви чи вдасть ся мирною дорогою щонебудь осягнути. Нам тільки дивувати ся тій тактовности і холоднокровности опозиції. Она, держучи себе незвичайно обережно, хотїла продовжити можливо найдовше істноване другої Думи, а рівночасно використати сей час на орґанізацію і осьвідомлене як найширшого загалу, тим самим звязати себе невидимою силою з народом на те, щоби на случай розвязаня еї сам народ осудив гідно сей крок свого уряду. Та бюрократія також зрозуміла сї пляни і старалась сему зарадити. І от пішли циркулярі до всїх ґубернаторів, щоби всякого посла, якого придиблють на аґітації між народом, сейчас арештовано не зважуючи на право нетикальности посла. Дальше заборонено мужикам слати які небудь петиції до Думи чи на руки своїх послів. Самим послам заборонено устроювати у себе в дома якінебудь сходини, навіть в самім будинку зібрань Думи заборонено сходитись ріжним кореспондентам з послами, а вже про ширшу публїку й говорити нема що. Словом конституцийній Думі ніяких конституцийних прав. Се все викликує що раз то більше напружене і розярене, в Думі йдуть щораз то острійші критики теперішнього уряду і не треба бути пророком, щоби предвидїти конець такого стану річий. Нема тут ніякого мирного виходу, обидві сили непримиримі. Або ви, або ми. Станеть ся, як от вже давно сьпівав наш ґеній Т. Шевченко:

Розкують ся незабаром
Заковані люди,
Настане суд
І потече сто ріками
Кров у синє море.

P. S. Ми вже згадували, що справа українського клюбу в державній Думі вже невдовзї прояснить ся і стане відомою українському загалови; і от в ч. 58 київской „Ради" подана вістка про перші збори української фракції дня 4 го марта (17-го м. м.) „Думка згуртуватись в українську фракцію, пише „Рада", давно вже зародилась серед українського селяньства в Думі. Бракувало енерґічних орґанізаторів, що моглиб взяти на себе ініціятиву в цій справі".

І се не зовсім вірно, щоби в другій Думі не знайшов ся ніоден інтелїґент, якому би не лежала на серци орґанізація українських елементів в другій Думі. Противно, есть їх чималий гурток, і саме перші збори українських послів відбулись з ініціятиви нашої інтелїґенції. Про се пише „Рада": „Ініціятива чотирох українських послів йшла назустріч спільним бажаням як опозицийного українського селяньства — згуртуватись до купи, так і безпартійних елементів — пристати до найблисших по економічним і духовним інтересам гуртків. В їх оповістці, за підписом Долгополова (Нижній Новгород), Ґріневича, Хвоста і Рубіса було написано ось що: Просимо вас і ваших земляків Українців з опозицийних гуртів прийти 4. марта (17.) в 12 годин на українське депутатске зібрання, що має бути в Державній Думі в кімнаті ен-ес-в".

Дальше пише „Рада", що оповістку не доручено всїм, так, що місто з 50-60 чоловік на збірку прийшло тільки чоловік 25; словом ті, хто встиг з ранку заглянути в ґазетну хроніку, куди ся оповістка випадково попала.

Після довших нарад збори ухвалили вибрати комісію, котраб розглянула всї дебати і представила до других зборів доклад про проґраму, на якій моглаб з'єднатись фракція.

„На всїх", пише „Рада", „хто знає торішню фракцію і бував на еї зборах, ці перші збори зробили далеко кращі враження, як своею одноширстністю, так і більш розвиненими елементами".

Нотуючи сю відрадну вістку, ми з душі радїємо і бажаємо нашим братам як найбільших успіхів в їх народній роботї. Хай живе українська ідея!

З Вінніпеґу.

(Концерт в честь Шевченка. — Житепись Шевчена у анґлійській мові. — Анонімні листи. — Мик. Гладкий. — Оборонець Головацького. — Інформації д. Меґаса. — Арешт і Поляки. — Головацький астрономом).

Гарний концерт в честь Т. Шевченка устроїли дня 30 го марта сего року ученики русько-анґлійської семинарії учительської в Вінніпеґу. Галя Товариства ім. Т. Шевченка, в якій концерт відбував ся, була битком набита. На сценї, пристроеній в синьо-жовті кольори, красував ся бюст поета, зроблений бувшим учеником семинарії, П. Симотюком. Поодинокі пункти досить широкої проґрами були виконані, загально сказавши, добре. Житепись Шевченка оповів по українськи Ів. Коцан, по анґлійськи Б. Марек. Декламували: В. Чумер — Кавказ, Д. Вовк — Тарасову ніч, С. Литвин — Сон, О. Климків — До Основяненка, М. Остапович — Гамалію а В. Грушовий — The Witnesses, по анґлійски. Декламації переплїтані були хоральним сьпівом та грою на скрипках. Крім того по середині концерту В. Карпець сказав гарну промову про події на університеті львівськім та візвав присутних до складки на підпомогу для академиків і сейчас зібрано $26.50. Закінчене сказав Т. Д. Ферлей, учитель української мови в семинарії, а відтак сказав ще кілька теплих слів на тому „І чужому научайтесь й свого не цурайтесь" й сам директор се-

манарії, Анґлієць Cressey. Крім „Ще не вмерла“ та „Не пора“ відсьпівали студенти на пращане і „God save the King“... З тим люди і розійшли ся.

При нагоді годі не замітити, що деякі адвокати Головаччини, а головно д. Юрко Симотюк, зробили були ґвалт з причини, що на концерті мала виголоситись житепись Шевченка у — анґлійскій мові (побіч української!) і грозили галабурдою, а замовчали лиш тому, що і їм загрозило ся... Сей припадочок буде чей найкрасшим сьвідоцтвом раціоналізму і ідейности Головаччини.

Таже сама „геройська“ компанія зачинае пописувати ся й тим, що противникам своїм шле ідіотичні анонїмні листи. Тепер лиш заходить питане, що буде next.

Годі без замітки лишити й допись у „К. Фармері“ (ч. 11.) д. Миколи Гладкого, секретара мізерного К. Р. Н. Союза. Сей добродій тоже звісний як адвокат Головаччини, та для оборони свого любчика прибирае вид безсторонного і, по жандармськи, споза плота кидае притиками на противників Головаччини. Отже, прокинувшись противником забав — балів та алькоголю, закидае те все — завідательству читальні Шевченкової, забуваючи рівночасно, що якраз его мізерний Союз ограничив свою діяльність на виключне даване балів. А Товариство Шевченка звичайно дае представленя, і лиш два рази за режіму імпотента Головацького уряджувало балї. Д. Гладкий знае те дуже добре, однакож ему ходило о те, щоб кинути болотом на противників Головацького, що їх забава справді потягла до пятої години рано, але то лиш тому, що саме представлене драми „Щира Любов“ тревало до 12-ої год в ночи, а ніч була послідна в мясницях і люди хотіли забавити ся довше, чим звичайно. Відтак Д. Гладкий, забувши, як він пяний на балю мізерного К. Р. Н. Союза хотів бити ся з тої причини, що був жандармом в старім краю, а тут „ґемайні“ не хочуть его слухати; забувши, що він підкопуе повагу Союза, кричучи в ночи насеред улиці образливими словами на самого предсідателя Союза; забувши на все, робить тепер подібні закиди на чию иншу адресу. Очевидно кто яда флякі, мислї же кажди такі. А тимчасом забава після представленя „Щирої Любови“ відбула ся і поважно і прилично і не було одного гостя, до якого можна би віднести закиди, зроблені д. Гладким.

Що одна чесна дївчина мусїла дати по пиці сьмільчакови, що говорив до неї неприлично, се сумна правда. Дивно лиш, що д. Гладкий „забув“ сказати, що се стало ся не на забаві, а на тім засіданю півголовків Головацького, коли вони мене та тов. Ферлея рішали виключати і сьмільчак, що дістав в пику був так само адвокатом Головацького, як і д. Гладкий.

Рівнож дивно, що д. Меґас, живучий стало в Вінніпеґу, та так мало поінформований про вінніпеґські події, що містить в „К. Фармері“ подібний нонсенс, як маячене д. Гладкого. Коли думае, що в той спосіб піднесе репутацію „К. Фармера“, то дуже милить ся.

Колись там хвалив ся Сендзяк, редактор ліберальної вінніпеґської ґазети польської, що Поляки в Вінніпеґу дуже гарно заховують ся, бо за цілий час було арештовано лиш три Поляки: він сам, Рудніцький і Снежик, а тимчасом як на злість на саме польске Змартвихстане поліція арештувала аж 12 Поляків за бійку на честь Пана Нашего.

Польскі ліберали кинулись до уряджуваня відчитів популярних. В слід за ними і їх фостик, Головацький, кинув ся до того бизнесу. В неділю, 31-го марта, зробив початок до великого діла, відчитом — про зьвізди. Великий жаль, що інспектор Бадерський е консерватист, а то була б з них обох гарна пара астрономів. Між иншими мудрощами Головацький твердить, що на Марсї е соціялїстичний устрій, що тамошні люди виховують гарні штучні цьвіти і пр. Все те мали якісь „вчені“ бачити через телескопи.

Ох, ті „вчені“...

М. С.

Темнота непоколебимая.

Припадково попалось мені 5-те число „Свѣтъ'а“ з 1907. і признаюсь, давно вже не мав подібного чутя, яке зробила на мене ся ґазета. Богато нових думок дала она менї, богато поглубила мій сьвітогляд... Хоч інтересного там богато, там всьо інтересне, та я наведу тілько головні місця з двох статий, а то: „Слово съ другого боку“ і „Гірка правда“. В перщій статї сьвящ. Туркевич гремить на „православного“ дописувателя „Свободи“, що той — брехливо назвавши себе сьвятою назвою „православний“, хоче тримати нарід в темноті... робить роздор... безчестить і всяке начальство і народне діло, ставить в ніщо волю божу і др. що як що, а начальство, коби здорове було, — я і сам признаю тут сьвящ. Т-ви повну слушність. Аджеж ап. Павло виразно каже: „Бо наша борба з властями і управителями сьвіта... значить, не можна против властий виступати. Що до „темноти“, то я рівнож за тим, що над православних нема мудрійшого народу. От хочби Росія... Де тілько анальфабетів як там (дурний бодай внанем азбуки похвалить ся, а мудрому пощо книжки, коли він і так все знае), де тілько зсилок, погромів, де тілько тюрмів, шпіонів, доносчиків... як там? Всього не вичислили — бож і кажуть — неісходимая Росія. Що до волї божої, то і говорити дарма, коли самі чисто русскії недочислились, що грубший еї конець призначений був якраз на Росію, а не Японію. Самі знавці тої волї! Дальше шановний автор статї не могучи знайти гідного слова похвали для православних, впав на гадку, що найлучше порівнати їх з самими апостолами і загалом першими християнами і він каже, що коли ап. Петро проповідував в домі Корнилия, найшов Дух Сьвятий на слухачів і они почали говорити „мовами“. Не досить. Він дае живий примір, що і нині подібні чуда діють ся і говорить дальше: „І мовами“ будуть говорити! І не одною уже в самім ділі говорять: і своею, матерною бесідою, і русскою научною, де сьв. Письмо і служба божа виясняе ся, і бесідою анґлійскою, і ще якою почнуть, коли Господь укаже, а Богом ставленое начальство велить“. Аджеж ясно, як на долони! Бог указав, начальство веліло, то і говорили тоді, як і тепер, ріжними мовами. Та видно і тогди були люди невдячнії, як завсїгди. Ось ап. Павло зачавши з повелїнія начальства говорити „мовами“, опісля солоно відплачував ся начальству як і каже сам: „Наша борба з властями“... Тай ап. Яков мав на гадці щось подібне, коли казав: „чи не богаті піднєволюють і тягнуть вас на суди?“ А звісно, що тілько богаті начальственнії пороги переступають. От в чім і ріжниця між нами, а православними: они говорять „мовами“. І матерною (на чудо, та на диво) і русскою научною і анґлійскою..- і, як каже дальше сьв. Т-ич, Бог знае, якою ще говорити стануть, коли Бог, та начальство повелить. Українська мова тут певно виключае ся. Отже по найновійшим дослідам автора згаданої статї, ніхто другий на сьвітї „мовами“ не говорить крім православних. Тілько одно менї не ясно, чому русскую мову зве Т-ич „научною“. Чи тому, що хто еї навчив ся, той нею говорить, коли хоче, чи тому, що нею сьв. Письмо і службу Божу виясняе ся? Рівнож непонятно менї, яку мову розуміе він під матерною мовою. Менї видае ся, що та матерна мова, зовсїм не мова, а щось інше, коли нею не можна Сьв. Письма вияснити і треба аж научної русской. То щобудь інше, а тілько не мова, коли не милюсь... Сьвящ. Т-ич прецінь знае... В кінци нарікае він на православного дописувателя, що той викривае гріхи православних, себ то своїх, кажучи, що — хто любить свій нарід той дійсної наготи отця свого викривати не буде — значить, вкрав, не твое діло мішатись. І ти можеш попасти в іскушеніе, а тоді рука руку мие... Ось тілько. Я показав тілько дещо, а ціла статя визначаесь ще богацтвом побожних слів і цитатів з Сьв. Письма, а надто кінчить ся милосерним прощенем...

Автор другої статї зве ся вже не Туркевич, а А. Г. Товт, чоловік, як видно, різкий і отвертий. Свою статю присьвятив він, щоби показати „Свѣтъ'ови“, що анї Українців анї України не було на сьвітї і нема, та, що всї Українцї і все, що україньске, то все дурне до безконечности. І „Свобода“ — каже — дурна і все... все... все... Не досить того, бо він кидае еще на Українців свій проклін. „Най ихъ черть беретъ(Українців), намъ ихъ цѣлкомъ не потребно“ — каже він. Просто, волос до гори стае.. Менї тут зовсім не стало слів; я можу хиба сказати, що для сліпого всьой сьвіт сліпий, або, що Товт не знае поза „Свѣтомъ“ нічого більше... Не знае? Аджеж каже, що дивуесь, як российске правительство позволило на видаване часописей україньских. Дивуесь, як оно „такую глупость допустило“. Нещасна Росія, коли мавши тілько православних робиш такі глупоти, що А. Г. Товт в живі очи пальцем тобі тикае! Я думаю, не булоб того, колиб Товт був на той час в Росії. Знайшов ся оден тямлячий чоловік, так і не диво, коли не може в двох місцях себе притулити. Не розірвесь... Ще згадуе він також про якісь „прошвітні“, що закладають ся тепер в Росії Українцами. Що оно таке, не знаю, бо анї не чув подібної назви ніколи. Та православному треба вірити. Одну хиба замітку зроблю Т-ови, а іменно, що православний повинен милосердитись над другом в нещастю, та не викривати дійстної наготи отця свого, по словам Туркевича. А він жеж перед людьми обличае Росію за еї „глупость“. Опинив сяб Товт в положеню нинішної Росиї, тоді показуватиб молодця, а не тикати пальцем з Америки.

Та годї! А. Г. Товт мав чого обурити ся на Українців. Бачите, якийсь гайдамака збесчестив на ніщо его фамілію, написавши его імя і не додавши до его родинної назви, „йора“ (ъ), а бачите, его фамілія носить тую благочестивую букву. Ось его власні слова в сїй справі: „А ще одно! Братку! моя фамилія (назвиско) есть „Товтъ“ а не „Товт“, не кради „ъ“ я не дурень т. е. не вікраінецъ! А вік раінску прошвіту держи себѣ и засоль себѣ еи до бочки!“ От вчистив! Думав сердега українець, що даром мине ся, та ба!.. Я певний, що жаден Анґлік, не мавши в своїй азбуці „йора“ не поважив би ся своею безйоровою правописею таке поважне, з йором імя мавати. Не знати, як спелював би Товт свое імя анґлікови...

Прочитавши в „Свѣтъ'і“ згадані статі, я пригадав слова Кулїша:

О божевільна Русь! якийби з тебе
Великий сьвіт постав серед народів,
Колиб у темній темряві у тебе
Сліпорожденний піп не верховодив
І розуму твому богами не зашкодив.

Сумна правда, сумнїйша тому, що і між неправославними таке стрічаесь. Та не дивниця, що чоловік дурний, коли він диьить ся на сьвіт через дірку начальством назначену. Вмовляють лїтами в чоловіка свою глупоту, відгородивши его від сьвіта а коли чоловік здурів достаточно, висилають его в сьвіт нарід научати. Нещасні жертви темноти! А по чиїй рецепті все те робить ся? Якими знарядами при своїй роботї послугують ся? Сумно.

П. К.

Правда о Православномъ Соборѣ в Мейфілдъ, Па.

На 18-го руского Февруара була скликана VII конвенція делегатовъ отъ братсвтъ Православного Общ. Взаимопомощи, а на 20-го, т. є. о два дни позднійше був скликаный тамже у Mayfield, Pa., и першій Православный въ Америцѣ Соборъ, который мавъ отбути ся при повномъ участію якъ духовеньства такъ и мірянъ. Отже тоты два сходы людей майже разомъ прибули въ Mayfield и мусѣли отримувати свои митинги у тоты сами дни и у томъ самомъ школьномъ будинку, а позаякъ Конвенція мала много своихъ особныхъ справъ, а у Собора такожъ мало бути много дуже важныхъ справъ до реформованія (но отцы духовны — бюрократы изъ Ню-Йорку, Чикаго, Йонкерсу, Минеаполису, Алекгени и иншіи духовныи же прихвостни, страхопуды, полякавшись Св. правды и свого правдивого дому скрутили тоты справы и полишили ихъ и на дальше самымъ-собѣ до упорядкуванія), то одйн другому стали у великой перешкодѣ. Бракъ було часу и мѣста для митинговъ. Такъ, Конвенція мусѣла утримувати свои митинги до полудня, а по обѣдѣ отъ половины другой до 6-той годины вечера. А для Собора було призначено время отъ 7-мой годины въ вечеръ. Отже того часу було дуже мало для Соборныхъ засѣданій разъ, а потôмъ друге то, що гдеякіи Церкви прислали особныхъ делегатовъ отъ своихъ парафій на Соборъ, то тоти Соборны делегати мусѣли цѣлими днями сидѣти дармо, а ажь отъ 7-мой годины въ вечеръ могли участвовати на соборномъ митингу. Отже тутъ отъ разу показалась „велика премудростъ и роспорядженіє“ самозваного предсоборного комитету, въ которôмъ були тоты самы три особы безъ которыхъ єще ничого недоброго въ Прав. Миссіи несовершилось. Но котри — то и суть причиною всякихъ золъ въ Миссіи Православной: оо. шляхтичи Хотовицкій и Туркевичъ — насильники чужой совѣсти и всякой свободной мыслы, дармоѣды пожирающіи тысячи, а тысячи доляровъ кровавыхъ грошей (о. Хот. самъ поѣдає $250 мѣсячно отъ Св. Синода и окремъ того ще достає великіи доходы). бѣдного руского мужика въ ти часы, якъ другіи Священики на бѣднѣйшихъ парафіяхъ мало съ голоду не поумираютъ (Марблегедъ, Шептонъ, Чарлерой и мн. др.). А третя особа того „предсоборного комитета“ єстъ — игуменъ о. Арсеній — начальникъ Прав. Монастыря въ С. Канаани; — о, — тижь значна особа!.. — За свои великіи заслуги „о. Арсеній єще и Архієреємъ має охоту бути“....

Отъ тоти три „великихъ особы“ досталися бути „предсоборнымъ комитетомъ“ и на нихъ лягъ обовязокъ выробити програму. якіи вопросы будутъ обсуждатися на „Прав. Соборы при участію духовеньства и мірянъ“.... Можна достовѣрно сказати що предсоборный той комитет ничого рѣшительно доброго не выробилъ.

Все що було предложенно Ам. Прав. Руси на счетъ предстоящого Собора отъ „предсоборного комитета“ заключаєтся въ пѣти столтикахъ „претензіонного пустословія“ въ печатаномъ органѣ о. Хотовицкого № 6 1906. (А. П. В.,) що издаєтся за россійски гроши. И чого — чого не наплетено въ той писанинѣ: и выборне начало духовенства, и духовный судъ, и товарищескій судъ (?!) и прочіи дурници, подъ которыми росписалася „предсоборна тройца комитета“, — наче пѣскомъ засыпаючи очи добрыхъ рускихъ людей, — жебы кто помысливъ, що и на самомъ дѣлѣ тоты три архи-бюрократы, и ихъ прихвостни жичатъ добра Правсл. Амер. народу. А якъ пôзнѣйше докажемо, то тоты оо. бюрократы, и тоты що съ ними тримаются, всѣми силами стараются и на дальше и завше мати роскошне житіє на коштъ бѣдного роботника и ничимъ не хотятъ поступитися въ пользу свого меньшого нужденного брата, — лишь они красно выславлюются и хвалятъ начебъ то своєю великою ученостію. Охъ Вы, повапленыи гробы, злобныи фарисеи Вы!... Но, досить Вамъ дурити народъ и доставати капелюхи, ордеры и великіи пенсии за пусту претензію и дурницѣ... Народъ васъ теперъ досить добре вырозумылъ. Народъ позналъ кто сутъ правдивыи єго пастыри, готовыи за него стояти, способныи народъ доброму паучити не лишь солодкимъ словомъ, но и дѣломъ, — готовый за свой народ навѣтъ и пострадати отъ Васъ же, и за то що съ Вами бюрократами не тримаются а съ народомъ. Но тôлько па жаль, що тихъ пастырей не дуже много, а всего було на Соборы видно около 5. Но тымъ больша честь имъ, що не убоялись выступити съ правдою напередъ. А выпустили правдивыи пастыри не лишь съ правдою напередъ, но и съ здоровымъ и поряднымъ умомъ, практыгностію, знанієм Амер. закона, жизни, языка; —. также извѣстныи своєю личною порядною и моральною жизнію, — трезвыи, не гамблеры... Такіи то и потребны намъ священики для Амер. Прав. Руси — и такими себе явно показали — же сутъ: о. Капанадзе (изъ Клевеляндъ) котрый на дѣлѣ и єстъ самый умный и добрый Прав. Священикъ въ Америцѣ, —о. Александровъ (изъ Ансоніи) безстрашный правдолюбецъ добрый и весьма практичный пастырь, о. Сѣчинскій (изъ Чарлерой), о. Немоловскій и єще може бути одинъ або два, а остальныи сутъ або прихвостни оо. бюрократовъ, або трусы боящіи ся выступити на пользу свого народа и за свои личныи попранныи права. Ганьба такимъ!

Но скажемъ теперъ о самомъ Соборы.

Можно съ достовѣрностію потвердити, що Соборъ отбылся цѣлкомъ не такъ якъ того могли жадати вышеупомянувшии оо. бюрократы. Конечно они и въ помысляхъ не могли допустити щобы кто изъ мірянъ, а тимъ меньше изъ духовеньства, могъ выступити противъ такого опресора, прав. инквизитора, свыше своихъ мнимыхъ достоинствъ гордого попа якимъ бувъ въ томъ часѣ правящій Хотовицкій съ єго прихвостными посѣпаками.

(Дальше на сторонї 8-ій.)

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Отець духовний „Союза“:
о. Стефан Макар, 'Phone 46—12
11 May St., Ansonia, Conn.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1906—1908.

Предсідатель:
Константин Кирчів,
140 Essex St., Jersey City, NJ.

Місто-предсідатель:
Іван Париляк, Terryville, Conn.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніть, Lansford, Pa.
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Андрій Овсак, Trauger, Pa.
Ф. Поливка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія.
о. Лев Левицкий, Minersville, Pa.
Осип Стеткевич, Olyphant, Pa.
С. Калакука, Jessup, Pa.

Головний організатор:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Союз“ — одинока руско народна організація в Америці.

Принимає членів **від 1 року до 40 літ** житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа $1000.00,
Посмертне за жінку $400.00,
Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.

В разі утрати: а) обох очий ніг або рук $1000.00,
б) одної руки, ноги або ока $200.00.

Сли отець родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Важне
для П. П. Секретарів Р. Н. Союза.

Повідомляю раз на все, що всї гроші належачі до каси Р. Н. Союза посилає ся так: на money-order-ах або чеках виписує ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так виписаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але враз з виказами до Голов. Секретара. Головний секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретар.

Оголошене.

Отсим повідомляю Вас ПП. Секретарі, що принимаючи нових членів до Руского Нар. Союза маєте від кождого нововступаючого відбирати: 1) вступне після літ, так як було перше, 2) за грамоту 25 цнт., 3) відзнака 75 цнт., 4) книжочка 10 цнт., 5) на фонд резервовий 2 цнт., 6) фонд бідних 1 цнт. і 7) фонд народний 1 цнт. При вступі нових членів маєте уважати, аби члени були здорові, чесні і добрі Русини і щоб не перевисшали 40 літ житя. Ті, котрі мають висше 38 літ а не скінчених 40, мають предложити метрику роджения або який инший документ, котрий би посьвідчив про їх вік.

С. Ядловский, голов. секретар.

ВАЖНЕ!
До Вп. місцевих Урядників Рус. Нар. Союза і всїх членів. взагалі!

На підставі ухвали IX. головної конвенциї Руского Народного Союза відбувшої ся в Scranton Pa. повідомляю сим вас, що буду настановляти місцевих організаторів Р. Н. С. Хто з пп. урядників або членів схоче занятись орґанізацією своїх рідних братів-Русинів нехай сейчас зголосить ся до головного орґанізатора. Пп. місцеві секретарі мають першенство.

С. Ядловский,
головний орґанізатор,
Box 76, Jersey City, N. J.

Повідомлене
для всїх віддїлів Р. Н. Союза.

ПП. Секретарі!

Отсим повідомляю вас, що кождого місяця належить ся повідомити мене: хто був принятий до братства, хто вимазаний; хто був принятий з переступним листом, а хто взяв переступний лист; хто змінив посмертне на скілько і кому записав; хто оженив ся; хто помер; скілько членів позістало в братстві на ціле а скілько на половину посмертного. — Всї такі зміни треба написати на Місячній Справі, т. е. на картці, котра прийде вам з кождим розметом і ту картку по кождім мітинґу або найдальше до 29-го заслати разом з деклярацїями і переступними листами, если які будуть, на адресу:

Theo. Labowsky,
Box 76, Jersey City, N. J.

Після тої місячної справи прийде вам слїдуючий розмет, а котре братство не прислe такого повідомленя на час, то его розмет буде такий сам, який був попередний, а члени, котрих братство хотїло приняти або вимазати, не будуть приняті анї вимазані аж доперва на другий місяць, бо на 30-го замикає ся рахунок членів і розсилає ся розмет.

Теодозій Лабовский,
рекорд. секр. Союза.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенциї „Союза“, кожде братство приналежне до „Союза“, повинно мати отсї книжки:

1) Книжку членів (іменослов).

2) Книжку місячних складок.

3) Книжку касову і протоколову.

На сї книжки повинно кожде братство заслати 5 долярів до каси „Союза“.

Увага
для секретарів місцевих братств і віддїлів „Р. Н. Союза“.

Понеже секретарі місцевих віддїлів і братств безустанно домагають ся статутів і грамот членьских від голов. секретарів і в деяких своїх письмах докучають гнївно голов. урядникам, длятого звертаю їх увагу, що такі секретарі роблять се не розсудно і безпідставно і тілько забирають дорогий час на відписуване листів і оправданя, та зражають головних секретарів до праці. Звертаю їх увагу і на те, що діловодство в „Союзі“ через реорґанізацію дуже утруднилось і через те головні урядники мають що раз то нову працю, якої годі було сподїватись, а кожда така праця забирає немало часу. Описати се докладно трудно, хиба буде можливо устно розповісти при справозданю на будучій конвенції перед делеґатами. Се раз.

Друге, нових статутів і грамот голов. секретарі еще не мають готових, а то длятого, що Головна Конвенция поручила Головному Урядови, щоби нові статути дати обробити лоерови, щоби они годились з законами Сполучених Держав і щоби були перетолковані на американьский язик і в двох язиках друковались. Лоер, до якого лиш в тій справі удались, статутів наших ще не справив. Так само Конвенция поручила, щоби видати нові грамоти в кольорах для всїх членів „Союза“. Отже статути і грамоти, сї найголовнїйші річи для нашої орґанізації, котрі деяким членам або секретарям видають ся дурничкою, забрали дуже богато часу. Ходить не о се, аби статути і грамоти були о місяць чи два скорше, але аби були докладно зроблені так, аби не треба було їх всегда на кождій конвенції перемінювати. Грамоти членьскі ми дали до друку одній поважній фірмі в Ню-Йорку еще в місяцю Септембрі, але через страйк робітників-літографів, котрий тягне ся вже кілька місяців, та фірма нам роботу не віддала еще до сего часу, а також жадна фірма не хотїла зробити з нами контракт, щоби на означений час скінчити роботу. Отже як статути „Р. Н. Союза“, так і грамоти не будуть скорше готові як при кінци місяця лютого або в марцю. Но скоро ми роботу сю відберемо, так сейчас вишлемо їх всім віддїлам для всїх членів.

Члени, котрі не набули грамот членьских, нехай будуть спокійні, бо се їм не перескажає бути членами „Союза“. Всї члени сли сповняють свої обовязки суть забезпечені на посмертне таке, яке послїдна Головна Конвенция ухвалила.

К. Кирчів,
голов. предс.

Посмертні вісти.

☦

МИХАЙЛО БАРАНЯК член Р. Н. С. від. 43. Simpson, Pa. 17 лїтний син Лукача помер 1 марця б. р.

АННА ЦІРКОТ жена Тимка члена Р. Н. Союза від. 10 Ansonia, Conn. померла 4 марця б. р.

БОРСУК ГРИГОРІЙ член Р. Н. Союза від. 3. Olyphant, Pa. помер 23 февруара б. р. Небіщик походив з Галичини з села Розділя пов. Горлицї.

Ч. 166. КВІТ $46.00
на сорок шість долярів, котрі я Іоан Пастирчик отримав яко посмертну запомогу по моїй донці Параскеві з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.

Pittsburg, Pa. 3 Апріля 1907.
Іоан Пастирчик,
Сьвідки { М. Стефанович, Николай Войтович.
М. Стефанович, предс.,
Ізидор Костюк, секретар.

Рух
в віддїлах Р. Н. Союза.

Оголошене.

Братство Усп. Пресьв. Богор. в Ойл Сити, Па. відд. 139 повідомляє всїх своїх членів про квартальний мітинґ, що відбуде ся вже 14-го цьвітня в ґали І. Фриза. Пригадуєть ся всім, аби прийшли і вирівнали залеглости, в противнім разї будуть виключені з братства і Союза. Хто не прибуде заплатить 50 цнт. кари з Франклина, а 1 доляра з Ойл Сити.

Йос. Романчак, секр.

Оголошене.

Братство сьв. А. Николая відд. 53 повідомляє, що хто з членів через два місяцї не буде платити, то того вичеркне ся з брацтва і з Р. Н. Союза. Мітинги відбувають ся кождої другої недїлї по першім о год. 1 і пів по пол. Місячне мусить кождий віддати на мітинґу особисто.

Н. Войтович, предс.,
Н. Пейко, секр.

Оголошене.

Прошу всїх членів братства сьв. Ап. Петра і Павла від. 6. Р. Н. С. в Бравнсвіл, Па., аби подали свої адреси, як також аби повідомили мене сї, котрі не дістають ґазети про се, бо ж трафляє ся, що наші брати не читаючи про розмет не платять місячного, а я не маючи адрес дотичних членів не можу з ними порозумітись а дальше мушу вимазати їх з братства і Союза.

Ів. Петришко, секр.,
Box 118, West Brownsville, Pa.

Оголошене.

Сим подає ся до відомости всїх членів братства сьв. О. Николая від. 4 Р. Н. С. в Джерзі Сити, що місячний мітинґ відбудесь дня 14. Цьвітня в недїлю в ґали Голода 38 Green St. о 3. год. попол., на котрий то мітинґ мають ся всї члени явити точно. Члени, котрі залягають з двомісячними вкладками до братства і Союза, будуть вичеркнені, если не являть ся на мітинґу.

Грич. Підлипчак, секр.

Оголошене.

Повідомляє всїх членів братства сьв. Й. Хр. від. 111. Р. Н. С. в Алеґені, Па. що наш мітинґ відбуде ся в недїлю 14. цьвітня. Всї залягаючі з вкладками най прийдуть і вирівнають свої довги. Просимо всїх наших братів Русинів, що не належать до жадної орґанізації, вступати в наше братство, а ми радо їх приймемо. Гуртуймо ся!

Н. Опришко,
674 Preble Ave. Allegheny, Pa.

Оголошене.

Повідомляю всїх членів від 10 і 68 Р. Н. Союза що теперішна адреса така: 55 Front Str., Hartford, Conn. Виїзджаючи в Derby, перестав я секретарювати, тому в всяких справах прошу відноситись до нових секретарів.

Остаюсь з пошаною
Мартин Пелех.

Оголошене.

Сим повідомляє ся всїх членів Р. Тов. Тисьмениця, від. 144 Р. Н. Союза в Ню Йорку, що мітинґи Товариства відбувають ся кождої першої і третої суботи по першім з Tompking Square Hall 134 E. 7-ма Улиця.

Упрашає ся запамятати се раз на все, як також всїх членів запрашаєсь приходити точно на мітинґи в висше сказаних днях.

За Комітет
Д. Підлуский, предс.
Л. Угорчак, кас.
15-16 Гр. Климкович, секр.

Повідомляє ся

членів бр. сьв. Івана Хрестителя в Питсбургу, Па., віддїл Р. Н. Союза 96, що кождий має явити ся дня 20. цьвітня в Суботу перед вечернею до сповіди.

І. Костюк, секр.

☞ Всї члени Союза які не дістають точно „Свободи“ зволять сейчас подати місцевим секретарам свій новий а також старий адрес—а місцевий секретар відошле їх рекордовому секретарови на адресу:

Mr. Theo. Labowsky,
Box 76, Jersey City, N. J.
або впрост до редакції „Свободи“.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в "Свободі" по цінї 1 цента від слова за оден раз.

Просимо о інформації

дотично **Урбана Новіцкого.** Покійний родив ся в Камінцї Струмиловій в Галичинї 1826 року. Був бльондин середного росту. Скінчив школу виділову, а 20 році вступив до війска. 49 літ тому назад виїхав з одним оберстом як служачий до Чікаґо в Сполучених Державах. Від 44 літ не писав нїчого до краю. Помер рік тому назад. Хто би знав де небіщик помер і серед яких обставин, зволить сейчас написати до редакції „Свободи“.

10-20 Swoboda,
184 Hudson Str., New York, N. Y.

Пошукую

свого брата Осифа Борошовича. Він був коло Олифанту, Па. чотири роки тому назад, а тепер має находити ся коло Питсбурга. Хто би о нїм знав, або він сам, най зволить зголосити ся на адрес:

John Boroshovich, 13-16
2 R. R. Ave., Ansonia, Conn.

Пошукую

Михайла Юречка з с. Мильници пов. Борщів. Хтоби о нїм знав або він сам най напише на адресу.

Іван Костинюк,
Box 421 P. O. Fort William, Ont. Canada

Потребує дякоучителя

греко католицка парохія в Микісракс, Па. Мусить мати добрий голос і розуміти свою річ. Близших інформацій уділить предсідатель церковного комітету

Дмитро Порада,
333 Helen St.,
—May McKees Rock, Pa.

На великий Піст.

поручає ся до читаня слїдуючі книжки:

1). Житє Ісуса Христа, з многими образками; в полотняній оправі з зол. витисками $1.50

2). Блудний Син, образ гріху і правдивого покаяня. Сім великопостних проповідий 80 цт.

Дістати можна в рускій Книгарні:
RUSKA KNYHARNIA,
14— Box 128 Scranton, Pa.

— **Хто пришле менї докладні адреси** своїх знакомих перебуваючих в Америцї, тому вишлю в презентї або мапу Австрії або Америки, або красну книжку до моленя. 37-

John Nemeth,
457 Washington Str. New York City.

Коли посилаєте адреси, напишіть, що вичитали-сьте оголошене в „Свободї“.

Русини в Канадї.

Під таким заголовком є написана довга статя в „К. Фармері“ ч. 10. Першу половину згаданої статї я читаючи радів, думав собі: пробуджує ся фармер, а дальше фармер зійшов на таке: „Найкрасшим ділом для видвигненя нашого руского народа з тої тьми злих привичок, ріжних налогів, здеморалїзованого житя, булаби на першім степени **злука і любов** тих, котрі взяли на себе той великий обовязок провадити народом, а тогди і нарід, видячи як мудрійші люблять ся і він покинувби давну ненависть“. Я з повисшої ради фармера ніяк не можу вийти, тому радби я учути від „фармера“ ґаліцийского: Як то треба злучитись і любитись? Чи так як хлопці з дівчатами чи як молода пара. Як властиво я маю злучитись і любити пр. редактора „Кан. Фармера“ а менші братики щоби дивились на нашу злуку і любов і брали собі примір із нас і щоби они взаїмно злучувались і любились. І що властиво з тої злуки і любви малоби вийти?

Менї виглядає, що ґаліцийский „Фармер“ лише каламутить воду, ніби сьвітить сьвічку, але так щоби не горіла, Замість сірників цвяхами черкає. Та все таки треба підождати на поясненє.

С. Ю.

Дописи.

З Ґлеспорт, Па.

Дня 17-го Марта відбув ся мітинґ братства сьв. Івана Хр. в Микіспорт, Па. який приніс немало смутку і встиду Русинам, бо на секретара братства вибрано не Русина а Поляка, Чи не встид і не ганьба? Чи не було вже між Русинами відповідного чоловіка на уряд?

А по відході о. М. звідси — запросив член Січи і бр. сьв. Івана Хр. до церкви о. Ю. М. і члени Січи сьпівали Папі многая літа. А про те аби завести у нас порядки (школу, хор) як в Питсбурґу, нема і думки. Чи гарно се так?

Старий парафіянин, член Січи і бр. сьв. І. Хр.

М. Ґ.

Fort William, Ont.

Позаяк сего року була остра зима в Канадї, через се вся робота іспізнилась. Рух корабельний пічнесь 15-го Мая. На треку будуть брать до роботи від 10-го Мая. Фабрик ту нема жадних.

Хто де має яку роботу, може ся затримати до слушного часу.

М. Бабин.

О хрунївстві.

(Дальше.)

Єли тобі здає ся, що умієш сьпівати, то іди до попа най тобі місце дяка дасть; як дасть, то раз в раз до его хати лазь, підглядай его і сліди; а як не дасть або як тя прожене, то накупи богато паперу, фляшку чорнила та пер во дві копи і пиши, що тобі лише який дух або який кум на гадку приведе; а се все потому для наставленя і поученя хрунят компанія напечатає, а в доказ успіху самообразованя хрунївского великими буквами надрукує. Коли ся з ким здибаєш, всегда памятай, що маєш удавати твердого християнина, отже бесідуй о тім, які где церкви з кілько попами ти вже говорив, а ще кілько ти їх знаєш, яких жаків, церковників і т. д., бреши скілько можеш, але все самого себе найбільше хвали. Не слухай нікого і нічого, а все кажи, що ти всьо давно знаєш; не читай ніколи нічого, а кажи, що ти своїх книжок аж з Петербурга богато маєш; гавкай все на фонетику, на Українців, на радикалів і всяких істів, називай їх як лиш умієш, а стій все твердо за хрунївскими сьвятощами етимольогії і за всіми тими, що хотять тебе пустити з торбами. Тримай ся того, що гріє, стій за катами, скіролупами і панами, а уїдай на зарібників і бідних жидів, але надскакуй богатим, бо ласкаве теля дві корови ссе. Віри тримай ся твердої, і то такої, якої хто хоче, бо то всьо одно, а на радикалів кажи, що они учать вірити в що хто хоче. Єсть ще дуже богато заповідий в твердорусскій хрунївскій вірі, і всї хрунї, а особливо москвофільскі, всіми силами старають ся ті заповіди сповнити, так щож з того, коли і хрунї таки самих хрунів найбільше ошукують. Хрунївскі общества і сполки і брацтва; правда, що дуже богато приказують і радять і обіцяють, та щож з того? Ану нехай котрий хрунь в біду впаде, чи другі хрунї побігнуть ему на поміч? Нїт, хрунї за хрунями в правдивій біді ніколи не постояли, они уміють тілько плюгавити і брехати, а не помагати; як оден хрунь впаде в біду, то другий тїшить ся, що ще він цїлий; просить хто хруня о поміч, він ему скаже: помагай собі сам, або менї, хто помагає. Длятого то всюди, где до того прийде, товчуть хрунів, що ся тілько влізе; хрунї піяки по стрітах валяють ся, хрунів за ковнїри з забав викидають, перед хрунями двері замикають, хрунї по лакопах гниють, хрунї по дорогах і роботах наглов смертев гинуть, хрунї по кримінадах здишуть.

Ну і чи не дивувати ся, що ще такі дурні знайдуть ся, що до хрунївских брацтв пристають і дають свої карки заковувати в хрунївскі ярма. О, нарід нещасний, що не годен пізнати здрадливих сїтї; вже час чим скорше від хрунів відпекати ся, пізнати вже раз хрунївску облуду, мерзоту і здраду, пізнати тую небезпеку пропасти, над якою стоїть кождий той, що з хрунями пристає. Чому попи хоть і як хрунять, а такой за ніякі гроші не хотять до хрунів записати ся? Таж они знають, що суть хрунївскі братства і общества, але вже якось так покручено, що то ніби у побожних твердих православно-русских обществах має бути такий параграф, щоби свій русский обряд потримати, то можна до хрунївского брацтва кождого хруня чи то русского, чи то польского, чи то словацкого приймати, а лише між тими християнами християньский піп не може бути членом. Здаесь, що се штучка попівска, хлопску душу хай чорт бере, а на свою памятає і до хрунів не записуєсь, бо і сьвяте письмо каже: „Не віддавай твоеї чести чужим, і літ твоїх окрутникам".

10. Хруня копле навіть той, що ему хрунь служить.

Вдар о стіл, ножиці відозвуть ся, згадай за плюгавства, хрунї відбріхують ся. Та коби не по хрунївски, а то у хруня вже наймудрійша відповідь, коли він напише „ти сам такий", та коли клин вибиває не другим клином, але тим самим пробує і брехнею побиває та авторів дописи в хрунївского крюю лахи убирає. А то зовсїм нема чого рогожитись; тут не напастує ся осіб, не пише ся проти хруня Гаврили, ані Микити, ні проти хруня дячка пенсильванїйского, ні лямполиза джерзісїтского, ні проти хруня попа гр. кат. ні маротворця, а лише ся пише проти того плюгавства, що звесь хрунївство. Хрунївства не жаль, над хрунївством нїт милосердя, але жаль і шкода людий, що хрунївством вислугують ся та до царів вдихають. Хоть хрунь, але з біблії дізнати ся може от що: Цар Небуходоносор забажав для себе великої почести, казав виляти свою золоту статую і поставити в сьвятини, щоби мали кому хрунї кланяти ся; видно вже і тогди царі знали, що хрунї хоть як відважні до злого, то все таки перед самим словом „цар" великий острах мають, то не лише ему, але і его патинкам раді кланяти ся. Тож цар значучи хрунївску вдачу поставив їм боввана того, щоби ему так якби самому царю кланяли ся. На то всї хрунї з великою преданостию і з ще більшою покорою дуже радо пристали і в хрунївскій єдности все те чинили. Між цїлим тогдїшним народом лише три хлопчики були, котрі до царя не вдихали, але явно і публично виступили против царских чолобитий і против хрунївскої політики; і дійшло до того, що радше пішли на певну смерть в печи огненний, а до хрунїв такой не пристали. І щож ся стало? хто виграв? Чи хрунї, що перед царем рачкували, чи ті три молоді революціонери, що виступили против царя і проти хрунїв? Бог був по стороні тих трех бунтовщиків. Хрунї, котрі слухали приказу царского і тих хлопців в печ вкинули, зістали від горяча самі спалені, а хлопцам, не тілько, що нич злого не стало ся, але той сам цар надав їм найвисші уряди в цїлім краю і відзначив їх над всіми, а і днесь весь мір християньский а навіть і жиди почитають память Седраха, Михаса і Авденага. А хрунї? хрунями лишили ся, хоть цареви надскакували, не дістали навіть охлапів, а вже про імена, та хто там про хрунївску голоту згадував би.

11. Хрунївство се найтяжший гріх, якого Бог нїколи не прощає.

Майже кожде хрунївске брацтво якогось сьвятого за патрона має, так само і общества, бо взагалі всї хрунї хусити, удають побожних, а всїх инших звуть безбожниками. Та що з того? І москалї проти Японців-поган богато образів висилали, а самі в шкіру дістали. Сьвяті сьвятими, образи образами, а хрунї помимо того хрунями останутъ, бо они — як той каже — молять ся під фігурою і тримають чорта під шкурою.

Кажуть попи, що всякий гріх простить ся, і злодійство і убійство т. д. а лише не простить ся гріх, що е проти Духа сьвятого, себто закаменїлість в злім та нерозважна надія на Бога. А оно ясно як на долони, що тим зненавидженим гріхом, котрим Бог бридить ся, котрим мерзять ся люди, котрого нїхто нїколи не стерпів і не простив, е лише хрунївство. Щоби хто о тім не сумнївав ся, то вже не до катехізму, бо той укладають грішні люди, але Сьв. Письма Нового і Старого Завіта, до сьвятого евангелія подивим ся, а переконає ся кождий, навіть найбільший хрунь-запека, що хрунївство се наймерзеннїйший гріх і від нього навіть в наслїдках всяке безголове.

Річ дивна, але правдива. Хто на сьвіті найбільше проти хрунів виступав, хто на сьвіті найбільше хрунями погорджував, хто всім, а лише хруням не стерпів? Ого річ найпевнїйша, що найбільші сьвяті, котрі всїм стерпіли і жидам і поганам, і своїм і чужим, одним лише хруням нїколи нігде не стерпіли, одних лише хрунів, як могли нищили. Сьвяті на проповідях проти хрунів виступали, сьвята церков великі покути на хрунів накладала, в обітниці хрунївскій нїхто не вірив, хрунями бридили ся, від них сторонили і до своїх згромаджень їх не впускали. І знов дивне диво: днесь ті самі сьвяті від самих хрунїв найбільше чести дізнають. І так почитають хрунї сьв. Отця Николая, котрий з таким завзятем виступав проти того хруня-попа Арія, що то сам себе за найпобожнїйшого мав, з Христом хотів рівняти ся, а навіть Христови відмавляв божескість; і хоть всі сьвященики з его краю Арієви були противні, то він таки твердо з хрунївстві держав ся поки не згинув. Хрунї почитають трех сьвятителей: Василія В., Григор. Бог. і Івана Золот., а ті сьвяті найбільше тим вславили ся, що виступали проти хрунївских засад, проти обмов, очерненя, посуджуваня, проти несправедливости царских домів. І так сьв. Василій виступав як і сьв. Николай проти хрунївскої науки Арія; цареви не кадив, але виступив отверто проти Валентія, і то помогло, цар навернув ся. Чого найгірше хрунї не люблять, се власне сьв. Василій зробив, бо не заховав відправи по старому, але навіть службу божу змінив і скоротив. Сьв. Григорий яко проповідник найбільше виступав власне проти того, що хрунї люблять. Сьв. Іоан Золот. не других попів звав безбожними, але виступив проти самої цариці, Евдокії і еї навергав, а що она як всї пани не злюбила, щоб еї блуди витикав, тож намовила царя, щоби укарав або вигнав Іоана. Цар як і всї царі послухав скорше баби, як голосу справедливости і вигнав Іоана; та коли нарід зачав бунтувати ся, тогди і цар опамятав ся і просив Іоана, щоб вернув ся.

Хрунї почитають сьв. Михаїла, а той виступив проти першого хруня луципера, що то замислив лише хрунити, а вже і того ему Господь не стерпів, але самого архихруня луципера і цїле хрунївско-чортівске общество струтив до пекла на віки. А з якою то пошаною відносять ся хрунї до сьв. евангелія, особливо коли велике, а тимчасом і не домисляють ся, що там майже в кождій главі пятнує ся і з погордою виражає ся о хрунївским кодлї, о фарисействі та лицемірстві. А о патроні хрунїв Юдї, що то з лакомства нещасного здрадив свого учителя, чи не евангеліє пише? Та Юда бодай дістав 30 срібняків лише за то, що показав жидам Ісуса, а нинї хрунї то і за склянку пива не то когось показалиб, але і віру і душу і тїло продалиб. Ну і чи не чисте безголове, чи не чиста то хрунївска льогіка; за жития своїх ворогів переслїдують, а по смерти віддають їм найбільші почести, їх образи купують, свої брацтва після їх імен називають, до їх образів моляють ся, і взагалї тих і многих иниих сьвятих, котрі хрунївство нищили уважають за щось висшого, незвичайного, котрих навіть памяти належить ся честь колїнопоклонна. Так то уміють хрунї вдячно памятати за тих, що проти хрунїв виступали. А щож з героями хрунївскими, тими, що перші хрунївство запровадили, що були архихрунями або хрунївскими патронами? То що з всїма хрунями, — поки жили, хрунили, воювали, а урвало ся, то і пес не гавкне, бо прошу, чи хоч одно якесь хрунївске брацтво взяло собі за патрона архихруна луципера, або Юду, або бодай котрого фарисея? Где там, живий хрунь забобонний, то своїх в ремеслї предків як упира боїть ся. Проти кого сам Господь Ісус Христос раз враз виступав, і кого кодлом гадючим звав, що то за побожні були, що на Іоана Кр, казали, що чорта має, а на Ісуса, що прожора і пияниця і Вельзебуба має і т. д.? Хто цікавий нехай сьв. евангеліє читає, а знов переконає ся про хрунївску вдячність фарисеїв та всїх тих, що себе за побожних і царювірних мали, а найбільших сьвятих і самого Бога безбожними звали, обряди хоронили а закон божий ломили. Однак треба сумнївати ся, щоб який хрунь хотів по правдї з сьвятім евангелію розчитувати ся, тай лучше так, бо евангеліє се бісер, а хрунї моглиб збабрати. А добрі люди нехай памятають, що чим більше кого хрунї плюгавлять, той тим більше стаесь подібним тим, кого давні хрунї очернювали, і як тамтих всї люди а найбільше нинїшні хрунї почитають, так само колись будуть хрунї почитати всїх тих, котрих нинї безбожниками називають, понеже в сьв. письмі стоїть виразно, що „память праведного з похвалам" всїх тих, що проти хрунїв виступали.

(Дальше буде.)

ПОЗІР!

На наше жадане вже починають деякі сьвідомійші Русини присилати нам дописи про те де потреба робітників. Що вісти про таку справу дуже великої ваги — не улягає жадному сумнївови. Тому аби улегчити дістанне роботи, подаєм понисше табличку з 12 питанями, які звичайно ставлять ті, що шукають роботи.

Просимо кождого хто знає, що на его плейзї могуть Русини дістати роботу, сейчас точно відповісти на кожде з понисших 12 питань і карточку таку сейчас нам прислати.

Відповіди такі будемо друковати в найблисшім числї „Свободи". Хто прочитає в „Свободі", що на якімсь плейзї потреба робітників, повинен або сейчас там поїхати, або зголоситись письменно до роботи — бо єсли буде вичікувати, може хтось инший заняти се місце.

Письменно можна голоситись так:

Єли до одного чоловіка: Dear Sir:

Єли до компанії: Gentelmen:

I understand you need some men to work for you. Kindly advise if that is true as I am looking for work just now, and can start at once after receipt of your letter.

Yours truly,

Підпис і докладний адрес робітника.

☞ Виріжте сю карточку і зашліть її до редакції „Свободи", 184 Hudson St., New York, N. Y.

1. Назва місцевости?
2. Назва фабрики чи компанії?
3. Скілько робітників потреба?
4. До якої роботи?
5. Чи треба вміти англійску мову?
6. Яка плата?
7. Скілько годин працї?
8. Як часто виплата (пейда)?
9. Що коштує рент?
10. Що коштує борд?
11. Чи е страйк?
12. До кого голоситись на плейзї?

I 60

Докладний адрес пишучого:

Правда о Прав. Соборѣ.

(Продовжене зі стор. 5-ої.)

Но все буває только до часу.

Якъ скоро Архіепископъ Тихонъ при собраніи въ Майфильдской церкви обявивъ що Соборъ открытий и предложилъ выбрати предсѣдателя Собора, то голосомъ отъ народа (а голосъ народа — єстъ голосъ Бога, такъ мы научены вѣрити) предложено було на предсѣдателя Собора двохъ Священиковъ любимыхъ народомъ и якъ потомъ стало ясно — не надлежащихъ до „сьвѣта нечестивыхъ". Ой то — то отразу зорвало съ мѣста архибюрократа Х. и єго камарилю... Но избранники народа красно подяковали за честъ и єдинодушно предложили свою почетну кандидатуру новому (только що прибувшому Ректору Минеаполиской Дух. Семинаріи о. Леониду Туркевичу) неначебъ то безпартійному.

Тутъ уже выступилъ о. Архи бюрократъ съ негодованіємъ, а отъ єго прищипниковъ почали роздавати ся голоса (отъ поповъ, но не отъ мірянъ): „О. Хотовицкого на Председу!.." О. Хотовицкій починає дяковати за честь, мовто отказуєтся... Роздаются голоса бюрократовъ: о. Качурова (изъ Чикаго)... Починается подача голосовъ картками.... Но передъ симъ бюрократъ о. изъ Йонкерсу, — выходитъ и каже: „же делегаты на 7-му Кон. Общества Вз--щи права голоса на Соборы не маютъ." Не дивлючись на то що, коли обявлявся сей Соробъ и „премудрою предсоборною тройцею бюрократовъ" бувъ предназначеный разомъ съ Конвенцією, — делегатамъ Конвенціи належалось право голоса и на Соборы, бо признавалося (тою же предсоборною тройцею) що Соборъ можно только собрати въ часѣ Конвенціи. Отже зрозумійте тое.

По существу дѣла, делегаты Конв. були правдивыи представители майже всей Прав. Амер. Руси, тѣмъ больше, що лишь где которыи церкви прислали особныхъ делегатовъ на Соборъ. А отъ на Соборы вже вышовъ новый розказъ: „що прибувшіи на Соборъ — права голоса на тамже Соборы не маютъ". То все вышло чисто по бюрократичному... Ну и що-жь? Зоставалося почтеннымъ делегатамъ подяковати оо. бюрократамъ „за честъ и увагу" до представителей всей Амер. Прав. Руси и выйти вонъ изъ церкви, — що делегаты и учинили съ демонстраціею, такъ якъ были страшно уражены тымъ.

Зосталося въ церкви на Соборы больше 30 отцевъ духовныхъ то майже всѣ (за выемкою 5—6 свящ. — народолюбцевъ якъ уже сказано ихъ имена перше) бюрократы, также були присутными сколька дяковъ и не больше якъ 10—12 Соборныхъ делегатовъ мірянъ, котрыхъ не можно вже було вышмарити. Отъ того — то самого большеньства на свою руку и потребно було оо бюрократамъ. Теперъ они уже выбрали на председу о. Хотовицкого большеньствомъ голосовъ отъ прихвостней — поповъ. Всѣ же міряне подали голоса за о. Кап.... Но тутъ выбухнувъ єще одинъ сильный протестъ противъ о. Архи-бюрократа Х. и предсѣдателемъ Собора зоставъ выбраный слабенькій и плохенькій о. Ректоръ Семинаріи Л. Туркевичъ — другъ отця архибюрократа Х.

Ну теперъ уже они мали надѣю провадити Соборъ якъ сами того жадали!.... Но не въ силѣ Богъ, а въ правдѣ. На послѣдующихъ митингахъ Соборныхъ въ Майфильдской школы оо. бюрократы ничъ не могли докопьчити, бо встрѣтили отъ отцевъ — правдолюбовъ, а и отъ всѣхъ мірянъ, таку оппозицію и такое полное свое пораженіе и выясненіе неправдъ и вопіющихъ несправедливостей — чого нiякъ не ожидали. Котузѣ но заслузѣ!....

Слава Богу, що ще єстъ правда и ти, кто не боялися єй повѣсти.

Першій митингъ Соборной праці зобрався въ второкъ о 7-ой годинѣ вечеръ въ школѣ.

Тутъ бувъ Архіепископъ Тихонъ, российскій консулъ, вси оо. бюрократы и ихъ прихвостни. Були паны парохіяльны делегаты, були и тоты колька добрыхъ пастырей.

О. Предсѣдатель Собора Леонидъ Туркевичъ дуже, а дуже надувался що-бы якъ небудъ почати Соборъ, но ничъ єму не удалося.

То вінъ щось починавъ собѣ бурчати підъ носомъ, то позиравъ, наче просивъ помощи у Архи-бюрократа Х—ого (свого секретаря), то щось шептавъ до Владыки Архіепископа.... А народъ чекавъ уже больше якъ полъ години часу. О то були дуже цѣкави минуты: оо. бюрократы асно и якъ найлѣпше показали всю свою безсодержательностъ и то що пришли, на таке важне дѣло якъ Соборъ, совершенно не приготовлеными. Ну и почали одразу же путанину и крутарство. Почалась цѣлкомъ не потребна балаканина. А почтевный роками о. Протопопъ Товтъ черезъ цалый митингъ ходилъ по будинку съ палкою и обзывалъ всѣхъ и каждого „сомаромъ", кричавъ: „не признаю жадного Собора".

(Конець буде.)